

การติดตามภาวะมีงานทำของบัณฑิต
และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรี
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561

ทรงเกียรติ อิงคามระธร และคณะ

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
และได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

พ.ศ. 2563

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

การติดตามภาวะมีงานทำของบัณฑิต
และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรี
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561

ทรงเกียรติ อิงคามระธร
สุนทรี วรรณเกษม
ลดาวัลย์ แสนสุด

งานวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
และได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
พ.ศ. 2563
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ชื่อเรื่อง	การติดตามภาวะมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561
ชื่อผู้วิจัย	ทรงเกียรติ อิงคามระธร สุนทรี วรรณเกษม ลดาวัลย์ แสนสุด
สาขาวิชา	วิจัยและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการได้งานทำของบัณฑิต ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,202 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 954 คน คิดเป็นร้อยละ 79.39 ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบ TQF เฉลี่ย ได้แก่ บัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงานจำนวน 626 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 526 คน คิดเป็นร้อยละ 84.03 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถามแบบผสมผสานระหว่างคำถามแบบปลายปิด มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ และคำถามแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. บัณฑิตที่ได้งานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา ไม่นับรวมผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 626 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 ของผู้ตอบแบบสำรวจ
2. บัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 ของผู้ตอบแบบสำรวจ
3. บัณฑิตที่ได้งานทำและที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 823 คน คิดเป็นร้อยละ 86.27 เท่ากับ 4.31 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5.00
4. เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระเท่ากับ 11,630 บาท
5. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตในภาพรวมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.57 ($\bar{X}=4.57/S=0.16$)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง การติดตามภาวะมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561 สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ที่ได้สนับสนุนทุนวิจัยสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่จากสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน สำหรับข้อมูลและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณผู้บริหารในหน่วยงานและหัวหน้างานที่บัณฑิตปฏิบัติงานที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามหรือตอบคำถามจากการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ซึ่งช่วยให้ได้ผลการศึกษาที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยหวังว่าผลของการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการใช้เป็นข้อมูลในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบตนเองสำหรับใช้เพื่อวางแผนเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตต่อไป

ทรงเกียรติ อิงคามระธร และคณะ

พฤษภาคม 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพประกอบ	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของการศึกษา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
นิยามศัพท์.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการศึกษา.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
บริบทด้านการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามผลการศึกษา.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานทำ.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีการศึกษา.....	38
ตัวแปรที่ศึกษา.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	51

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษาการดำเนินงาน.....	53
บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในระดับมหาวิทยาลัย.....	53
บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะครุศาสตร์.....	56
บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี.....	58
บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์.....	61
บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะวิทยาการจัดการ.....	64
บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของวิทยาลัยมวยไทยและ การแพทย์แผนไทย.....	67
บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม...	69
5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง.....	71
ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ในระดับมหาวิทยาลัย.....	71
ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะครุศาสตร์.....	72
ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี.....	73
ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์.....	74
ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะวิทยาการจัดการ.....	76
ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของวิทยาลัยมวยไทยและ การแพทย์แผนไทย.....	77
ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรม.....	78
6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	79
สรุปผลการศึกษา.....	79
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	83
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก	
เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3-1	จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจการได้งานทำ.....	40
3-2	จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะครุศาสตร์.....	40
3-3	จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	41
3-4	จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.....	41
3-5	จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะวิทยาการจัดการ.....	42
3-6	จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย.....	42
3-7	จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.....	43
3-8	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างในภาพรวม.....	44
3-9	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะครุศาสตร์.....	44
3-10	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	45
3-11	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.....	45
3-12	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะวิทยาการจัดการ.....	46
3-13	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย.....	46
3-14	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม.....	47
4-1	ตารางที่ 4-1 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ.....	53
4-2	จำนวนบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่ได้งานทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย.....	54
4-3	จำนวนบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ.....	54
4-4	ร้อยละของบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี.....	55

ตารางที่	หน้า
4-5 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะครุศาสตร์.....	56
4-6 จำนวนบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ที่ได้งานทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย.....	56
4-7 จำนวนบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ.....	57
4-8 ร้อยละของบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี.....	58
4-9 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	58
4-10 จำนวนบัณฑิตของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้งานทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย.....	59
4-11 จำนวนบัณฑิตของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ.....	60
4-12 ร้อยละของบัณฑิตของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี.....	60
4-13 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.....	61
4-14 จำนวนบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้งานทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย.....	62
4-15 จำนวนบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ.....	63
4-16 ร้อยละของบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี.....	63
4-17 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะวิทยาการจัดการ.....	64
4-18 จำนวนบัณฑิตของคณะวิทยาการจัดการที่ได้งานทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย.....	65
4-19 จำนวนบัณฑิตของคณะวิทยาการจัดการที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ.....	65
4-20 ร้อยละของบัณฑิตของคณะวิทยาการจัดการที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี.....	66
4-21 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย.....	67

ตารางที่	หน้า
4-22 จำนวนบัณฑิตของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่ได้งานทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย.....	67
4-23 จำนวนบัณฑิตของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่มีงานทำก่อนเข้า ศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ.....	68
4-24 ร้อยละของบัณฑิตของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่ได้งานทำหรือ ประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี.....	68
4-25 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรม.....	69
4-26 จำนวนบัณฑิตของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่ได้งานทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบ อาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย.....	69
4-27 จำนวนบัณฑิตของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยัง ไม่มีงานทำในกรณีต่าง ๆ.....	70
4-28 ร้อยละของบัณฑิตของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพ อิสระภายใน 1 ปี.....	70
5-1 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ในระดับมหาวิทยาลัย.....	71
5-2 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะครุศาสตร์.....	72
5-3 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี.....	73
5-4 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์.....	75
5-5 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะวิทยาการจัดการ.....	76
5-6 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของวิทยาลัยมวยไทยและ การแพทย์แผนไทย.....	77
5-7 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรม.....	78

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2497 ในชื่อ “วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง” ซึ่งต่อมาได้มีการยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึงในปี พ.ศ. 2513 เป็นสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปี พ.ศ. 2538 และเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปี พ.ศ. 2547 ปัจจุบันมหาวิทยาลัยเปิดสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรีใน 5 คณะและ 1 วิทยาลัย คือ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังเปิดสอนระดับปริญญาโท และปริญญาเอก

ภารกิจด้านการเรียนการสอนถือได้เป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีลักษณะใฝ่ดี ใฝ่รู้ ใฝ่งาน มีคุณธรรมและมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีคุณภาพตามที่กำหนดตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และมีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบันคือเป็นบุคคลใฝ่ดี ใฝ่รู้ และใฝ่งาน โดยดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยมุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา และให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิดังกล่าวเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ อีกทั้งเป็นการสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ

มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยได้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ. 2552) 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม (ethics and moral) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการประพฤติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม 2) ด้านความรู้ (knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล การเรียนรู้ด้วยตนเอง 3) ด้านทักษะทางปัญญา (cognitive skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎีในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (interpersonal skills and responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี (numerical analysis, communication and information technology skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขา

ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตร 5 ปี ยังได้เพิ่มมาตรฐานผลการเรียนรู้ของสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในด้าน ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงมีพันธกิจที่สำคัญประการหนึ่งคือการสร้างบัณฑิตที่มี คุณภาพเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศ เพื่อเป็นการประกัน คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยได้กำหนดแนวทางในการ พัฒนาการสร้างบัณฑิตคุณภาพตามเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ คือ 1) มหาวิทยาลัยมีหลักสูตร มาตรฐานที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น และ การพัฒนาประเทศบนฐานทรัพยากร และศักยภาพของมหาวิทยาลัย และ 2) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถตามลักษณะวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพะ มีทักษะชีวิต และดำรงชีพ อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องตอบสนองความคาดหวังของสังคมในด้านการสร้าง บุคคลที่มีความรู้ที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม มีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกันโดยสันติ ทำงานกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเป็นพลเมืองที่ทาประโยชน์ให้แก่ ส่วนรวมได้อย่างเต็มความสามารถ การพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาเกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้าน สติปัญญาเพื่อให้สามารถเข้าใจเนื้อหา ความชำนาญในการใช้สติปัญญาวิเคราะห์และสังเคราะห์สิ่งต่าง ๆ การพัฒนาความสามารถด้านร่างกาย ได้แก่ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการกีฬาและศิลปะ ความ แข็งแรง และมีวินัยในตนเอง การพัฒนาความสามารถด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น การพัฒนาความเป็น ตัวของตัวเองพร้อมทั้งยอมรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเป็นการเรียนรู้ที่จะอยู่ได้ด้วยตนเอง การ พัฒนาสัมพันธภาพกับผู้อื่นอย่างมีวุฒิภาวะ การสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตน การเพิ่มพูนความสามารถที่ จะประเมินความสนใจและทางเลือกต่าง ๆ สามารถที่จะสร้างความชัดเจนให้กับเป้าหมายต่าง ๆ วางแผนและมุ่งมั่นที่จะต่อสู้อุปสรรคทั้งหลายอย่างตั้งใจจริง และการพัฒนาความมีคุณธรรม

การพัฒนาคุณภาพนักศึกษาประกอบด้วยกิจกรรมสำคัญในการพัฒนา คือ การตั้งเป้าหมายใน การพัฒนานักศึกษา โดยเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ การประเมินระดับการ พัฒนาของนักศึกษา ซึ่งวิธีการในการพัฒนานักศึกษาประกอบด้วย การสอน การเป็นที่ปรึกษา การจัด สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง และการประเมินโปรแกรมพัฒนานักศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง โดยในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ควรเน้นการวิเคราะห์และสะท้อนพฤติกรรมของ ตนเองและของผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ในด้านการแสวงหาความรู้ ควรให้ความสำคัญกับการ เชื่อมโยงกับความรู้เดิมของนักศึกษา ในด้านการพัฒนาทักษะทางปัญญานั้น จะต้องจัดกิจกรรมเพื่อ พัฒนาความคิดรวบยอด รวมทั้งหลักการทางทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ การวิเคราะห์สถานการณ์และ แก้ไขปัญหาแบบปลายเปิด และนักศึกษาควรถูกฝึกให้สามารถสะท้อนกระบวนการคิดของตนเองเมื่อ พบกับสถานการณ์ใหม่ และสำหรับการพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จะต้องให้นักศึกษามีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและได้รับข้อมูลป้อนกลับต่อผลการทำงานที่ สร้างสรรค์

ตัวชี้วัดที่สำคัญที่สะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ หมู่บ้านจอมบึงก็คือ การที่บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติซึ่งแสดงถึง

คุณภาพบัณฑิตอันเป็นผลจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยและการสร้างมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในด้านของคุณภาพบัณฑิตที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนและการพัฒนาประเทศ

การศึกษาเชิงสำรวจภาวะการณ์มีงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรีและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตในครั้งนี้ จะช่วยให้มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงได้สารสนเทศการประเมินซึ่งเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในกลไกการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย และเป็นสารสนเทศที่สามารถใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบายด้านการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตและการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งสำหรับการตัดสินใจพัฒนากระบวนการจัดการศึกษา การส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลคุณภาพของบัณฑิตในกระบวนการวางแผน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายด้านการสร้างบัณฑิตคุณภาพตามกรอบมาตรฐานและตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประเด็นที่ศึกษา

1.1 ศึกษาการได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 ในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำ
- 2) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ประกอบอาชีพอิสระ
- 3) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา
- 4) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว
- 5) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
- 6) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่อุปสมบท
- 7) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่เกณฑ์ทหาร
- 8) เงินเดือนเฉลี่ยหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ

1.2 ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

- 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 2) ด้านความรู้
- 3) ด้านทักษะทางปัญญา
- 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
- 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี
- 6) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (เฉพาะบัณฑิตในสาขาศึกษาศาสตร์)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการดำเนินงานทำของบัณฑิต

1) ประชากรในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,202 คน

2) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 ที่ให้ข้อมูลในการสำรวจจำนวน 954 คน คิดเป็นร้อยละ 79.39 ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

2.2 ประชากรในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบ TQF เฉลี่ย ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 ที่ได้งานทำในหน่วยงานจำนวน 626 คนตามข้อมูลจากการสำรวจการดำเนินงานทำของบัณฑิต

3. ระยะเวลาในการศึกษา

เดือนเมษายน – พฤษภาคม พ.ศ. 2563

4. ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ได้แก่ นายจ้างผู้ใช้บัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงานจำนวน 526 คน คิดเป็นร้อยละ 84.03 ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดที่ได้งานทำในหน่วยงาน

นิยามศัพท์

1. **บัณฑิต** หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงระดับปริญญาตรีในปีการศึกษา 2561 นับตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม พ.ศ. 2561 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2562

2. **นายจ้าง** หมายถึง ผู้ใช้บัณฑิตซึ่งเป็นผู้ประกอบการ ผู้บริหารหรือหัวหน้างานในองค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการหรือสถานศึกษาที่บัณฑิตปฏิบัติงาน

3. **บัณฑิตที่ได้งานทำ** หมายถึง บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา

4. **บัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ** หมายถึง บัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา บัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา บัณฑิตที่อุปสมบท บัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร และบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว

3. **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา** หมายถึง คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาตรี 5 ด้านสำหรับบัณฑิตในสาขาวิชาอื่น และ 6 ด้านสำหรับบัณฑิตในสาขาศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วย คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะด้านความรู้ คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี และคุณลักษณะด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

4. **คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม** หมายถึง นิสัยและการประพฤติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม การปฏิบัติตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นปรากฏในพฤติกรรมการณ์น้ำใจช่วยเหลือบุคคลอื่น การรักษาความจริง การพิจารณาตัดสินอย่างยุติธรรม ซื่อสัตย์ในการทำงาน มีวินัยสามารถควบคุมตนเอง ขยันหมั่นเพียรไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน โดยวัดจากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ตั้งแต่ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด ไปจนถึงระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

5. **คุณลักษณะด้านความรู้** หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งแสดงออกในการมีความรู้พื้นฐานในงานที่ปฏิบัติ การสามารถอธิบายความได้อย่างชัดเจน สามารถสรุปประเด็นเรื่องราวต่าง ๆ ได้ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน และแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยวัดจากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ตั้งแต่ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด ไปจนถึงระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

6. **คุณลักษณะด้านทักษะทางปัญญา** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่าง ๆ ในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน ซึ่งแสดงออกในความสามารถระบุประเด็นสำคัญของเรื่องได้ สามารถแยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงได้ สามารถคิดอย่างเป็นระบบ สามารถให้เหตุผลในการตัดสินใจ แก้ปัญหาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถวางแผนและกำหนดขั้นตอนการทำงาน โดยวัดจากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ตั้งแต่ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด ไปจนถึงระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

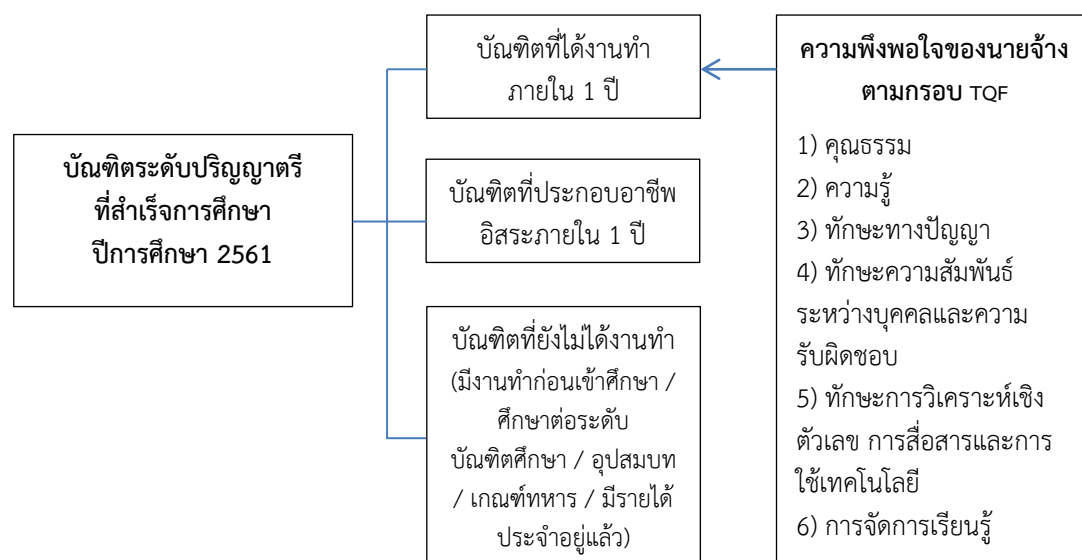
7. **คุณลักษณะด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ** หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติในทางที่ดีของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตในด้านความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งแสดงออกในความสามารถปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่ตกลงกันได้ ประพฤติตนโดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของตน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตนตามสัญญาและข้อตกลงหรือกฎหมาย และรักษาทรัพย์สินสาธารณะ โดยวัดจากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ตั้งแต่ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด ไปจนถึงระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

8. **คุณลักษณะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี** หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งแสดงออกในด้านการใช้ตัวเลขเพื่อคำนวณหรือประเมินค่า การนำเสนอตัวเลขให้รูปแบบที่ง่ายต่อการใช้งาน การใช้คอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยวัดจากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ตั้งแต่ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด ไปจนถึงระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

9. **คุณลักษณะด้านทักษะการจัดการเรียนรู้** หมายถึง ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย และมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่สอนอย่างบูรณาการ โดยวัดจากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ตั้งแต่ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด ไปจนถึงระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาในครั้งนี้ มีดังนี้

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ที่มา : ผู้วิจัย (2563)

แนวทางการพัฒนาบัณฑิตของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศ (Thai qualifications framework for higher education - TQF: HEd) ซึ่งเป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ

ประเทศ โดยกำหนดประสิทธิผลการดำเนินงานในการที่สามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานครอบคลุม 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก

2. ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพมีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3. ด้านทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหา งานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์และทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพนักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่าเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย และมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่สอนอย่างบูรณาการ

ความสำคัญของการศึกษา

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงได้ข้อมูลด้านการดำเนินงานทำหรือการประกอบอาชีพ อีสาระของบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 เพื่อเป็นการสื่อสารให้กับผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา ในการเป็นตัวชี้วัดสำคัญของผลลัพธ์ (outcome) จากการจัดการศึกษา ของสถาบัน ซึ่งมีประโยชน์ในด้านการวางแผนเชิงนโยบาย หรือการวางแผนระดับการปฏิบัติทั้งด้าน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาอาจารย์ผู้สอน การพัฒนานักศึกษาและ กระบวนการสนับสนุนการเรียนการสอนสำหรับการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามพันธกิจของ มหาวิทยาลัย

2. มหาวิทยาลัยได้สารสนเทศการประเมินด้านความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่สะท้อนถึง คุณภาพบัณฑิตตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อวางแผนพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิต สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและ กำหนดกลไกการประกันคุณภาพภายในในด้านมาตรฐานบัณฑิต เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดการศึกษารวมทั้งการปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ในการส่งเสริมคุณภาพบัณฑิต

3. มหาวิทยาลัย คณะ วิทยาลัยและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องสามารถใช้สารสนเทศการประเมิน สำหรับการรายงานผลการดำเนินการในด้านการประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจร PDCA ซึ่งสามารถ นำไปใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารจัดการภายในในการพัฒนาคุณภาพ บัณฑิตในด้านความรู้ คุณธรรม ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะอื่น ๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. บริบทด้านการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
2. แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามผลการศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานทำ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บริบทด้านการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงเริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2497 โดยมีชื่อเดิมว่า “วิทยาลัยหมู่บ้านจอมบึง” (Chombueng Village Institute) มีรูปแบบเป็นสถานศึกษาในท้องถิ่น ทุรกันดารตามแนวความคิดเกี่ยวกับ “วิทยาลัยหมู่บ้าน” ของประเทศตุรกี ดำเนินการภายใต้จุดมุ่งหมาย 4 ประการ คือ (แผนกลยุทธ์พัฒนามหาวิทยาลัย 4 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พ.ศ. 2561-2564, หน้า 7)

1. เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในชนบทที่ต้องการพัฒนา โดยคัดเลือกนักเรียนในถิ่นทุรกันดารเข้าศึกษาเป็นอันดับแรก เมื่อศึกษาสำเร็จแล้วให้กลับไปพัฒนาท้องถิ่นของตน
2. เพื่อปลูกฝังนักศึกษาครูให้มีความรักในอาชีพครู โดยจัดการศึกษาผ่านกระบวนการฝึกทำงานหลากหลายรูปแบบในมหาวิทยาลัย สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริงอย่างชำนาญ
3. เพื่อให้ นักศึกษาครูรู้จักปฏิบัติตนในการเข้าสังคมโดยอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย คือ การเคารพนับถือ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีสติและใช้ปัญญา
4. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาในท้องถิ่นใกล้เคียง

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยฯ มีหน่วยงานจัดการศึกษา 5 คณะ และ 1 วิทยาลัย คือ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย และบัณฑิตวิทยาลัย เปิดสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิตวิชาชีพครู) ระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก

การผลิตและการพัฒนาครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงได้มีการดำเนินการในการผลิตนักศึกษาวิชาชีพครูให้ได้มาตรฐานวิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครูและมีลักษณะที่ท้องถิ่นต้องการ โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. พัฒนาระบบการจัดการศึกษาวิชาชีพครูและระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการผลิตและพัฒนาครู
2. การพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีความเป็นครูมืออาชีพ โดยมุ่งที่จะพัฒนาเป็นสถาบันต้นแบบของการผลิตครู การพัฒนาอาจารย์ การจัดให้มีศูนย์พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
3. การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (PLC)
4. พัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ในด้านทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการเรียนรู้แบบ active learning การจัดการเรียนรู้ตามแนว STEM education
5. การพัฒนาบุคลิกภาพและปลูกจิตสำนึกความเป็นครู

การยกระดับคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยมีเป้าหมายที่จะผลิตบัณฑิตให้มีมาตรฐานตามข้อเรียกร้องของสาขาวิชา และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดยมีการดำเนินการดังนี้

1. สาขาวิชามีการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษาให้ชัดเจน โดยมีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อกำหนดคุณลักษณะและคุณภาพของนักศึกษา การจัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา
2. มุ่งให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติและเรียนรู้จากการปฏิบัติในสถานการณ์จำลองและสถานการณ์จริง โดยมีการทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ระหว่างมหาวิทยาลัย หน่วยงาน ชุมชน หรือโรงเรียนต่าง ๆ การร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้น และการเตรียมความพร้อมเพื่อในการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา
3. มุ่งพัฒนาความรู้ เจตคติ และความสามารถของอาจารย์ในการจัดการสอน โดยเน้นทักษะในด้านการสอนแบบ active learning
4. การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของ สกอ.
5. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

มหาวิทยาลัยได้มีการดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการ โดยดำเนินการดังนี้

1. พัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย สามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อรองรับการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์และซอฟต์แวร์สำหรับการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม และพอเพียงต่อการใช้งาน

4. พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ โดยการพัฒนากระบวนการข้อมูลของหน่วยงานให้มีการทำงานในลักษณะของการเชื่อมโยงเพื่อสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการที่ทันสมัย

5. การพัฒนานักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

การศึกษาในมิติด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น โดยดำเนินการดังนี้

1. ส่งเสริมความรักสามัคคีและการเข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นในพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตย

2. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและกีฬาของท้องถิ่นให้เป็นที่แพร่หลายในระดับชาติ

3. ส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีบทบาทในด้านต่าง ๆ ของกิจกรรมกีฬา ได้แก่ สสส.จอมบึงมาราธอน กิจกรรมเดินวิ่งของนักเรียนและเยาวชน กิจกรรมเดิน วิ่ง ปั่นชมสวนมอญไม้ในวรรณคดี การว่ายน้ำ การส่งเสริมการใช้จักรยานในมหาวิทยาลัยและชุมชน

จากการศึกษาบริบทด้านการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พอสรุปได้ว่ามหาวิทยาลัยได้ดำเนินการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา โดยการพัฒนาอาจารย์ การจัดตั้งศูนย์พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ดำเนินการจัดทำความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นด้วยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (PLC) การมุ่งพัฒนานักศึกษาให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ในด้านทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการเรียนรู้แบบ active learning การจัดการเรียนรู้ตามแนว STEM education ควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลิกภาพและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ในด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้อ มหาวิทยาลัยมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ด้วยการพัฒนาห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (e-library) และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา จัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์และซอฟต์แวร์สำหรับการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและพอเพียงต่อการใช้งาน ควบคู่ไปกับการพัฒนานักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังเตรียมบัณฑิตในมิติด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสและส่งเสริมให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและความสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น ในบทบาทในด้านต่าง ๆ ของกิจกรรมกีฬา และวัฒนธรรม เช่น งาน สสส.จอมบึงมาราธอน กิจกรรมเดินวิ่งของนักเรียนและเยาวชน กิจกรรมเดิน วิ่ง ปั่นชมสวนมอญไม้ในวรรณคดี การว่ายน้ำ การส่งเสริมการใช้จักรยานในมหาวิทยาลัยและชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับการติดตามผลการศึกษา

การติดตามผลเป็นการศึกษาเชิงประเมินหลักสูตรและโปรแกรมว่าผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติสมเจตนารมณ์ของจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานเพียงใด ผลจากการศึกษาจะช่วยในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549 : 223) การติดตามผลการศึกษามีบทบาทในการเป็นการติดตามศึกษา ข้อมูลหาข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาที่ศึกษาออกไปประกอบอาชีพตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา เพื่อประโยชน์ ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการจัด บริการต่าง ๆ ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่นักศึกษาซึ่งจะเข้ามารับการศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป และเป็นเป็นข้อมูลย้อนกลับต่อ สถาบันการศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับ ความต้องการ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลทางการศึกษาดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการ แสดงถึงความห่วงใย ความสนใจของสถาบันที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา (สมโภชน์ ภูระหงษ์, 2543 : 40)

ความมุ่งหมายของการติดตามผล

การติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลาย ฝ่าย โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาเกิดความรู้สึกว่าโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษายังเห็น ความสำคัญของเขาอยู่ทำให้เกิดความผูกพันต่อกันและยินดีจะช่วยเหลือเมื่อสถาบัน ต้องการ นอกจากนี้ยังช่วยให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการประเมินหลักสูตร และ พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานต่อไป ซึ่งข้อมูลดังกล่าว สามารถนำมาใช้เป็นข้ออ้างอิงในการประกอบการตัดสินใจแก่นักศึกษาในปัจจุบันที่จะตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

นักการศึกษาหลายท่านได้แยกความมุ่งหมายของการติดตามผลการศึกษาไว้เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินผลหลักสูตรที่ใช้
2. นำข้อมูลที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรและการสอนให้มีประสิทธิภาพ สูงยิ่งขึ้น
3. นำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษามาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจใน การทำงาน และเตรียมแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานของนักศึกษาในปัจจุบัน
4. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน และชุมชนให้มี การติดต่อประสานงานกันเป็นอย่างดี
5. เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะการณ์มีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา
6. เพื่อศึกษาการปรับตัวของผู้สำเร็จการศึกษาเข้ากับสังคมและสถานที่ทำงาน
7. เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของผู้สำเร็จการศึกษา
8. เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของการให้บริการแนะแนวในสถาบันการศึกษา
9. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการศึกษากับชุมชนและผู้ประกอบการ ซึ่งเป็น นายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษา

จากข้อมูลข้างต้นพอสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการติดตามผลคือ การติดตามและประเมินผล ข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร สถานภาพของการทำงาน ความก้าวหน้าและปัญหาใน การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อที่จะทำให้ทราบข้อเท็จจริงและนำมาพิจารณาหาแนวทางใน การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การช่วยเหลือแนะแนว รวมทั้งนำข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ

ผู้สำเร็จการศึกษามาเป็นแนวทางในการฝึกอบรมเตรียมตัวให้กับนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน เพื่อทำงานและแก้ไขปัญหาในการทำงานได้ตรงตามความต้องการของสังคม

วิธีการติดตามผลการศึกษา

วิธีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาพอสรุปได้ ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากเนื่องจากเป็นวิธีที่สะดวกและรวดเร็วในกรณีที่ผู้สำเร็จการศึกษามีจำนวนมากและกระจัดกระจายกันอยู่ในพื้นที่ห่างไกล แต่ข้อบกพร่องของการใช้แบบสอบถามคือ อาจได้แบบสอบถามกลับมาน้อยกว่าจำนวนที่ต้องการ ซึ่งมีวิธีแก้ไขโดยการทำข้อมูลซ้ำไปยังผู้สำเร็จการศึกษาและการสร้างแบบสอบถามที่ให้โอกาสผู้ตอบเพิ่มเติมข้อมูลให้ได้นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในแบบสอบถาม

2. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์มีข้อดีที่ทำให้ได้ข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาในเชิงลึกมีรายละเอียดได้มาก แต่อาจทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายมาก การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลมีความยุ่งยาก นอกจากนั้นผู้สัมภาษณ์และวิธีการสัมภาษณ์อาจก่อให้เกิดข้อจำกัดในการให้ข้อมูล อาจทำให้ได้ข้อมูลที่บกพร่องไม่เป็นไปตามความจริง แต่ถ้าผู้สัมภาษณ์เป็นที่ไว้วางใจของผู้ให้สัมภาษณ์และมีประสบการณ์เพียงพอก็จะแก้ข้อบกพร่องดังกล่าวได้ ส่วนรูปแบบการสัมภาษณ์จำเป็นจะต้องมีการเตรียมกรอบในการสัมภาษณ์ และการนัดหมายในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้เวลาที่สะดวกและเหมาะสม

3. การประชุมสัมมนา การประชุมสัมมนาเป็นวิธีหนึ่งที่นิยมใช้ เนื่องจากทำให้ได้ข้อมูลที่รวบรัด รวดเร็ว สะดวก และเปิดเผย การวางแผนการประชุมสัมมนาที่ดีจะทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการและรวบรวมข้อมูลได้ตามต้องการ แต่การจัดประชุมสัมมนาควรจะต้องมีผู้เกี่ยวข้องในการจัดประชุมหลายคน และอาจจะมีค่าใช้จ่ายมาก

4. การใช้โทรศัพท์ ในชุมชนบางแห่งอาจจะใช้โทรศัพท์ในการติดตามผลได้ เพราะเป็นการสะดวก แต่อย่างไรก็ตามการใช้โทรศัพท์ก็มีขอบเขตจำกัดเช่นเดียวกับการสัมภาษณ์ กล่าวคือเสียเวลามาก และการใช้โทรศัพท์นั้นจะต้องใช้เวลาจำกัด ซึ่งวิธีการนี้อาจจะใช้ในกรณีที่จำเป็นเท่านั้น

5. การวิจารณ์สถานศึกษา ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ย่อมถือว่าได้มีประสบการณ์โดยตรงจากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ศิษย์เก่าเหล่านี้ควรจะได้รับ การสนับสนุนให้แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานของสถานศึกษาว่ามีการจัดโปรแกรมต่าง ๆ เป็นอย่างไรบ้างเช่น เขาได้ประกอบอาชีพหรือไม่ หรือประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่อหรือไม่ การตอบนี้จะเป็นไปอย่างอิสระ ถึงแม้ว่าจะเป็น การตอบแบบอัตโนมัติก็ถือว่าเป็นประโยชน์และอาจนำไปใช้ในการปรับปรุงสถานศึกษาต่อไป

6. การเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายกลุ่ม ในการอภิปรายกลุ่มนั้น สมาชิกจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กล่าวถึงจุดอ่อนของโครงการ มีการเสนอแนะปรับปรุง โดยปกติจะเป็นผู้เรียนปัจจุบันที่ร่วมกันอภิปราย จากการอภิปรายกลุ่มนั้นจะนำไปปรับปรุงการดำเนินโครงการต่อไป

7. วิธีอื่น ๆ ซึ่งวิธีที่ใช้กันอยู่บ้าง ได้แก่ การให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้สำเร็จการศึกษาเลือกตอบคำถามที่ต้องการตอบ เขียนบรรยายสิ่งที่ผู้ตอบต้องการให้ข้อมูล รวมทั้งการใช้โทรศัพท์สอบถามและการใช้แบบสอบถามส่งทางระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

จากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในการติดตามผลการศึกษาพอสรุปได้ว่า การติดตามผลเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลความสามารถในการปฏิบัติงาน การประกอบอาชีพ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งความคิดเห็นด้านการเรียนการสอน ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับผู้ทำการศึกษาติดตามจะพิจารณาเลือก เช่น การใช้แบบสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่ม เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติในหลาย ๆ ประเทศเริ่มมาตั้งแต่ ค.ศ. 1900 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีองค์ประกอบหลายประการที่สร้างความตระหนักต่อความจำเป็นในการพัฒนากรอบคุณวุฒิ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552) ได้แก่

1. การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) ในทุกระดับการศึกษาโดยใช้หลักการเทียบโอนและการรับรองประสบการณ์ ซึ่งไม่มีคุณวุฒิรับรอง เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการศึกษามีแรงจูงใจในการศึกษาและประสบความสำเร็จ นำไปสู่การเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. การปฏิรูประบบคุณวุฒิของสหภาพยุโรปตามปฏิญญาโบลอยญา (Bologna Declaration) ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในการพัฒนาการศึกษาและระบบการรับรองคุณวุฒิ ทั้งด้านการปรับปรุงมาตรฐานและระบบการศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพและศักยภาพ เพื่อให้ก้าวทันการพัฒนาของโลก และสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันด้านการศึกษาส่งผลให้ประเทศอื่น ๆ ทั่วโลกต้องมีการพัฒนาระบบคุณวุฒิของตนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

3. การพัฒนาระบบคุณวุฒิให้ได้มาตรฐานสากลและโปร่งใส เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์สร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประเทศต่าง ๆ จึงมุ่งพัฒนาการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติทั้งด้านคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้ระบบการศึกษาของประเทศก้าวสู่ความเป็นสากล การพัฒนาคุณวุฒิของแต่ละประเทศให้สามารถเทียบเคียงกันได้ในระดับนานาชาติ และการเชื่อมโยงหรือบูรณาการระบบโครงสร้างของคุณวุฒิในระดับการศึกษาต่าง ๆ ของประเทศ ให้เป็นหนึ่งเดียวเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประชาชนทุกคนและเกิดการเชื่อมต่อของระบบการศึกษาภายในประเทศเป็นเป้าหมายสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของ ทุกประเทศทั่วโลก

4. การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ การลงทุนที่มีประสิทธิภาพและได้ผลยั่งยืนที่สุด คือ การพัฒนาศักยภาพของประชากรด้วยการศึกษา โดยเฉพาะการสร้างทักษะทางวิชาชีพที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานโลกเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ประชากรมีคุณค่าและเป็นที่ต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ มากขึ้น นอกจากนี้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศยังสร้างโอกาสในด้านโครงสร้างทรัพยากรบุคคลที่เป็นที่ต้องการของโลก การเข้ามาศึกษาต่อและการทำงานในประเทศของคนต่างชาติ ขณะเดียวกันประชากรในประเทศก็มีโอกาสศึกษาต่อและทำงานต่างประเทศเช่นกัน

สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดแนวทางการพัฒนาบัณฑิตเพื่อให้สอดคล้องกับ “บัณฑิตมีคุณภาพ พัฒนาชาติยั่งยืน” โดยสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศ (Thai qualifications framework for higher education -

TQF: HEd) ซึ่งหมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องของคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบกลไกที่ให้ความมั่นใจ ในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่า สามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ซึ่งมาตรฐานผลการเรียนรู้ (domains of learning) ต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ

1. คุณธรรม จริยธรรม (ethics and moral)
2. ความรู้ (knowledge)
3. ทักษะทางปัญญา (cognitive skills)
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (interpersonal skills and responsibility)
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (numerical analysis, communication and information technology skills)

มาตรฐานผลการเรียนรู้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิตว่า “บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก” ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้ปรับปรุงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาได้สอดคล้องกับประกาศดังกล่าว โดยเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และคุณสมบัติอื่น ๆ ตามประกาศดังกล่าว แต่มีความแตกต่างกันตรงที่สถานศึกษาบางแห่งเน้นคุณธรรมนำความรู้ สถาบันศึกษาบางแห่งเน้นความรู้มากกว่าคุณธรรม

ในขณะที่ตลาดแรงงานที่ต้องการบัณฑิตที่ “ดีและเก่ง” มากกว่าบัณฑิตที่ “เก่งและไม่ดี” กล่าวคือ ตลาดแรงงานไม่ได้เน้นความรู้เป็นลำดับแรก แต่จะเน้นความประพฤติและบุคลิกภาพมากกว่าความรู้ ทั้งนี้อาจมีเหตุผลที่สำคัญบางประการ ได้แก่ 1) การทำงานในปัจจุบันต้องมีการทำงานเป็นทีม ทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานภายใต้แรงกดดันต่าง ๆ มากขึ้น และมีการติดต่อประสานงานซึ่งกันและกันค่อนข้างมาก 2) นักศึกษาอ่อนแอขาดภูมิคุ้มกัน ความมั่งคั่งด้านคุณธรรมและจริยธรรมลดลงเนื่องจากกระแสวัตถุนิยม อบายมุข และตัวอย่างต่าง ๆ ที่ไม่ดีในสังคม 3) ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ตรงกับสิ่งที่ต้องใช้หรือปฏิบัติจริง ดังนั้นบัณฑิตจึงต้องไปเรียนรู้ใหม่ในสถานที่ทำงานจริงในภายหลัง กระแสโลกาภิวัตน์และสภาพการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในปัจจุบันได้สร้างแรงผลักดันให้สถานศึกษาต้องกำหนดและทบทวนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นสถาบันที่สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากที่สุดอยู่ตลอดเวลา เพื่อประโยชน์ของสังคมและตัวบัณฑิต โดยต้อง

อาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ นักศึกษา และผู้ปกครอง ความรู้และเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเข้มงวดด้านมาตรฐานวิชาชีพมากขึ้น มีการแข่งขันกันมากขึ้น และการทำงานมีลักษณะที่หลากหลายมากขึ้น

จากข้อเรียกร้องด้านคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาและสถานการณ์ของสังคมโลกในปัจจุบัน การกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์จึงมีประโยชน์ ดังนี้ 1) หน่วยงานของรัฐองค์กรเอกชน ชุมชน สังคม ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพราะได้บัณฑิตที่คุณสมบัติตรงกับความต้องการมากขึ้น 2) เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการใช้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร วางแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม และบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และ 3) เป็นประโยชน์ต่อตัวบัณฑิตที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพราะจะทำให้มีโอกาสในการถูกคัดเลือกเข้าทำงานมากขึ้นและมีโอกาสในการก้าวหน้าในการทำงานมากขึ้น

มาตรฐานผลการเรียนรู้ คือ ข้อกำหนดเฉพาะซึ่งเป็นผลที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนพัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านที่ได้รับการพัฒนาระหว่างการศึกษา จากการเรียนรู้และการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้ทั้งในและนอกหลักสูตร และแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจและความสามารถจากการเรียนรู้เหล่านั้นได้อย่างเป็นที่เชื่อถือเมื่อเรียนจบในรายวิชาหรือหลักสูตรนั้นแล้ว มาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งมีอย่างน้อย 5 ด้านดังกล่าวข้างต้น เป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น

มาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของปริญญาตรีอย่างน้อยต้องเป็นดังนี้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก เป็นต้น

2. ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพมีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3. ด้านทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล แนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหา งานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์และทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพนักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษา ค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

จากแนวคิดเรื่องมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่ากรอบคุณวุฒิแห่งชาติมีความจำเป็นในด้านการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การปรับปรุงมาตรฐานและระบบการศึกษาของประเทศให้มีคุณภาพ การพัฒนาระบบคุณวุฒิให้ได้มาตรฐานสากล และการพัฒนาศักยภาพของประชากรด้วยการศึกษา โดยเฉพาะการสร้างทักษะทางวิชาชีพที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ในการผลิตบัณฑิตของประเทศไทยได้กำหนดให้มีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย 5 ด้านนั้นเป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตทุกคนในทุกระดับคุณวุฒิ โดยแต่ละด้านจะมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้นเมื่อระดับคุณวุฒิสูงขึ้น ทักษะและความรู้จะเป็นการสะสมจากระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าไปสู่ระดับที่สูงขึ้น โดยมาตรฐานผลการเรียนรู้ของระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่งจะรวมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาเดียวกันของระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าเข้าไปด้วย

สำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ในด้านคุณธรรมจริยธรรม บัณฑิตจะต้องสามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ในด้านความรู้จะต้องมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ในด้านทักษะทางปัญญาต้องสามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหางานอื่น ๆ ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จะต้องมีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการปฏิบัติงาน และสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะในศตวรรษที่ 21

สังคมโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน เทคโนโลยีการคมนาคมและสารสนเทศทำให้มีการเคลื่อนย้ายข่าวสาร ผู้คน เทคโนโลยี และทรัพยากรต่าง ๆ จากทั่วทุกมุมโลกอย่างรวดเร็วและสะดวก ประชาคมโลกเชื่อมโยงกันในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง สังคมและชุมชนมีความซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงของความรู้และข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงในอดีต โดยในช่วงอายุของคนคนหนึ่งในอดีตนั้นอาจมีเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงจำนวนไม่มากและเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป ในขณะที่ในปัจจุบันเหตุการณ์ในช่วงอายุคนคนหนึ่งมีมากมายและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว วิถีชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากอดีต มีการเปิดกว้างและให้ความสำคัญกับข้อมูลความรู้และข่าวสารที่หลากหลาย

สภาพของการแลกเปลี่ยนของประชาคมโลกส่งผลให้ผู้คนในศตวรรษนี้ต้องมีการปรับตัว ความรู้และทักษะบางอย่างในอดีตอาจไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องปรับเปลี่ยนจากการเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้เป็นการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้คน การดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องมีทักษะพื้นฐานในการรู้หนังสือ ได้แก่ สามารถค้นคว้า ใฝ่หาความรู้จากทรัพยากรการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายผ่าน การอ่านออกเขียนได้ การคิดคำนวณ การใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ การเงิน สังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้ทักษะพื้นฐานแล้วยังจำเป็นที่จะต้องมีความคิด ได้แก่ สามารถใช้เหตุผลและความคิดในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ประเมินค่า คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างดี มีทักษะการทำงาน ได้แก่ ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม แสดงภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ดี ริเริ่มงานและดูแลตนเองได้อดทนและขยันทำงานหนัก สร้างหุ้นส่วนธุรกิจ รวมทั้งมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ สามารถรับรู้ เข้าใจการใช้และการจัดการสื่อสารสนเทศ เปิดใจรับสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเท่าทัน สามารถบริหารจัดการเทคโนโลยี เรียนรู้เทคนิควิทยาการต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นการเตรียมนักเรียนให้พร้อมทั้งกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (learning skill) โดยบุคคลในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีความรู้และทักษะดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้

- 1.1 ความรู้เกี่ยวกับโลก (global awareness)
- 1.2 ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (financial, economics, business and entrepreneurial literacy)
- 1.3 ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (civic literacy)
- 1.4 ความรู้ด้านสุขภาพ (health literacy)
- 1.5 ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (environmental literacy)

2. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม จะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนเข้าสู่โลกการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบัน ได้แก่

- 2.1 ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม
- 2.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา
- 2.3 การสื่อสารและการร่วมมือ

3. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เนื่องด้วยในปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อและเทคโนโลยีมากมาย ผู้เรียนจึงต้องมีความสามารถในการแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย โดยอาศัยความรู้ในหลายด้าน ดังนี้

- 3.1 ความรู้ด้านสารสนเทศ
- 3.2 ความรู้เกี่ยวกับสื่อ
- 3.3 ความรู้ด้านเทคโนโลยี

4. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ในการดำรงชีวิตและทำงานในยุคปัจจุบันให้ประสบความสำเร็จ นักเรียนจะต้องพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญดังต่อไปนี้

- 4.1 ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- 4.2 การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
- 4.3 ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
- 4.4 การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (accountability)
- 4.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (responsibility)

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาด้านทักษะในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้ความสำคัญกับความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยพัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) หรือ เครือข่าย P21 ซึ่งได้พัฒนากรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต โดยกรอบแนวคิดเชิงมนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ดังกล่าวเป็นที่ยอมรับในการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Model of 21st Century Outcomes and Support Systems) ที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน (student outcomes) ทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (core subjects) โดยการจัดการศึกษาจะต้องมีการผสมผสานร่วมมือกันระหว่างระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาครู และการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st century skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (coach) และเป็นผู้อำนวยการความสะดวก (facilitator)

โดยทักษะของบุคคลในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ประกอบด้วยการเรียนรู้ 3R และ 7C ซึ่งประกอบด้วย reading (อ่านออก) (W)riting (เขียนได้) และ (A)rithmetics (คิดเลขเป็น) ในด้านความรู้ประกอบด้วยวิชาแกน หรือ สารวิชาหลัก (core subjects) ดังต่อไปนี้

1. ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก
2. ศิลปะ
3. คณิตศาสตร์
4. การปกครองและหน้าที่พลเมือง
5. เศรษฐศาสตร์
6. วิทยาศาสตร์
7. ภูมิศาสตร์
8. ประวัติศาสตร์

วิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ทักษะ 7c) เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

1. Critical thinking and problem solving คือ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา
2. Creativity and innovation คือ ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม
3. Cross-cultural understanding คือ ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม
4. Collaboration, teamwork and leadership คือ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ
5. Communications, information, and media literacy คือ ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ
6. Computing and ICT literacy คือ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
7. Career and learning skills คือ ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้

ความรู้และทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่นักศึกษาจำเป็นจะต้องมีเพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้ เป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและมีความสุขในชีวิต ดังต่อไปนี้

1. การจิตสำนึกต่อโลก คือ ความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม โดยจะต้องมีความรู้และมีแนวคิดในการดำรงชีวิตที่ถูกต้อง มีจิตสำนึกต่อโลก มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตอาสา รักษาสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมถึงความสามารถที่จะต้องเรียนรู้และทำงานร่วมกับคนจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศได้
2. ความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ คือ ทักษะใหม่ที่เป็นจำเป็น เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจ เช่น จะต้องมีการวางแผนการออมและการลงทุนหลังเกษียณของตนเอง ซึ่งในการทำงานนั้นจะต้องเรียนรู้ว่าจะปรับตัวและทำประโยชน์ให้กับ

องค์กรได้อย่างไร และต้องรู้จักนำวิธีคิดแบบผู้ประกอบการมาใช้ในชีวิตเมื่อตระหนักถึงโอกาส ความเสี่ยง และรางวัลแล้ว จะสามารถเพิ่มผลงาน เพิ่มทางเลือกในอาชีพ และจัดการกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

3. ความรู้พื้นฐานด้านพลเมือง คือ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย สิทธิและหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี เพื่อที่จะได้ปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นและไม่ขัดต่อกฎหมายบ้านเมือง

4. ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ คือ ความรู้เกี่ยวกับสุขอนามัยเพื่อจะได้มีสุขภาพที่แข็งแรง ซึ่งจะช่วยให้อำนาจชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข ซึ่งควรมีความรู้เกี่ยวกับ การรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การมีอารมณ์ที่แจ่มใสเบิกบาน และการพักผ่อนนอนหลับ เป็นต้น

5. ความรู้พื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อม คือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ภาวะโลกร้อน ภัยพิบัติทางธรรมชาติ และการรักษาสิ่งแวดล้อม

6. ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม คือ การคิดนอกกรอบ มีการใช้จินตนาการสร้างสรรค์ นวัตกรรมขึ้นมา

7. การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหา คือ ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และสามารถคิดแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

8. การสื่อสารและการร่วมมือทำงาน คือ ทักษะในการสื่อสาร ฟัง พูด อ่าน เขียน และการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี เพื่อให้มีความสามารถปฏิบัติตนเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานด้านสารสนเทศ คือ สามารถพัฒนา จัดเก็บ สืบค้น และแพร่กระจายสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำงานและใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้สื่อ ซึ่งมีอยู่มากมายในโลก รู้เท่าทันสื่อ และใช้สื่อเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ รวมทั้งสามารถใช้ระบบคอมพิวเตอร์ ระบบการสื่อสาร อย่างถูกต้อง และอย่างชาญฉลาด

กล่าวโดยสรุปในประเด็นเกี่ยวกับเป้าหมายของนักการศึกษาที่ต้องการให้นักเรียนในศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะ 4 ข้อ คือ 1) ด้านวิธีการคิด ได้แก่ สร้างสรรค์ คิดวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้และตัดสินใจ 2) ด้านวิธีการทำงาน ได้แก่ การติดต่อสื่อสารและความร่วมมือ 3) มีทักษะในเรื่องเครื่องมือสำหรับการทำงาน ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ด้านข้อมูล และ 4) ทักษะสำหรับดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน ได้แก่ ความเป็นพลเมือง ชีวิตและอาชีพ และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

รูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning) เป็นประเด็นที่มีการวิเคราะห์และอภิปรายกันอย่างกว้างขวางของสังคม ซึ่งต่อมาได้ถูกกำหนดให้เป็นยุทธศาสตร์การทางการศึกษาเพื่อการจัดการศึกษาเรียนรู้ในยุคใหม่นี้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญที่นักการศึกษาหลากหลายฝ่ายต่างร่วมกันวิจัยเพื่อสร้างเป็นรูปแบบและนำเสนอแนวปฏิบัติต่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาเรียนรู้ให้เกิดขึ้น การสร้างทักษะเพื่อการ

เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นลักษณะของการศึกษาวิจัยในเชิงบูรณาการเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ แห่งองค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะให้เกิดกับผู้เรียน เพื่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้ สำหรับการดำรงชีพในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

องค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ มาตรฐาน ศตวรรษที่ 21 การประเมินผลหลักสูตร การเรียนการสอน การพัฒนาอาชีพ และสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ โดยจะต้องสอดคล้องกับระบบสนับสนุนการผลิตที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ในตัวผู้เรียน โดยมุ่งเน้น ทักษะในศตวรรษที่ 21 คือ ให้นักเรียนมีความรู้ในเนื้อหาและความเชี่ยวชาญ ดังต่อไปนี้

1. สร้างความเข้าใจระหว่างวิชาหลักเช่นเดียวกับรูปแบบสหวิทยาการศตวรรษที่ 21
2. เน้นความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งมากกว่าความรู้แบบผิวเผิน
3. มุ่งเน้นการให้โอกาสสำหรับการใช้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ในเนื้อหาและวิธีการตาม ความสามารถในการเรียนรู้
4. ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของนักเรียนกับข้อมูลและเครื่องมือในโลกแห่งความเป็นจริง โดยเชื่อว่านักเรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อทำงานอย่างเข้มข้นกับการแก้ปัญหาที่มีความหมาย
5. สนับสนุนการใช้ทรัพยากรของชุมชน ภูมิปัญญาชาวบ้าน แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน
6. การมีมาตรการหลายรูปแบบของการเรียนรู้
7. การประเมินด้านทักษะในศตวรรษที่ 21 มีลักษณะของความสมดุลของการประเมิน โดย มีการทดสอบมาตรฐานที่มีคุณภาพสูงพร้อมกับการประเมินผลในชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้น การให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานของนักเรียน
8. มุ่งเน้นการประเมินการใช้เทคโนโลยี

นักการศึกษาหลายท่านมีความเห็นว่า การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะที่ จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 นั้น จะไม่มุ่งเน้นที่ตัวความรู้แต่จะให้ความสำคัญกับทักษะการเรียนรู้ มีความต้องการที่จะเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้จากทุกที่ในทุกเวลา โดย วิจารย์ พานิช (2555 : 3) มีแนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ว่า ความสามารถในการทำงานมิได้ขึ้นกับรู้มากหรือรู้น้อย แต่ขึ้นกับทักษะการเรียนรู้ พร้อมเรียนรู้ ใฝ่เรียนรู้ อยากเรียนรู้ สนุกกับการเรียนรู้เรียนรู้ได้ตลอดเวลา จากทุกสถานที่ มีทักษะชีวิตที่ดีปรับตัวได้ทุกครั้งเมื่อพบอุปสรรค ยืดหยุ่นตัวเองได้ทุกรูปแบบเมื่อพบ ปัญหาชีวิต นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นปรากฏการณ์ใหม่แห่ง ศตวรรษที่ 21 การศึกษาสำหรับศตวรรษใหม่จะต้องเรียนให้บรรลุทักษะ คือ จากการเรียนรู้วิชาไปสู่ ทักษะในการใช้วิชาเพื่อการดำรงชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริง การเรียนจึงต้องเน้นเรียนโดยการลงมือ ทา หรือการฝึกฝนนั่นเอง และคนเราต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นตลอดชีวิต กระบวนการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญมากกว่าความรู้ และกระบวนการหาคำตอบสำคัญกว่าคำตอบ” ครูมีบทบาทหน้าที่เป็น ผู้แนะนำและออกแบบโครงการการเรียนรู้ร่วมกันกับเด็กซึ่งเด็กจะได้ทั้งความสนุกสนานและแนวทาง มีการสร้างองค์ความรู้ร่วมกันโดยใช้นวัตกรรมต่าง ๆ การเรียนรู้เป็นลักษณะที่เปิดกว้างจากครูที่เป็นผู้ เปิดโลกทัศน์นั้นให้เด็ก ความสำเร็จในการเรียนรู้ไม่ได้อยู่ที่เครื่องมือ แต่อยู่ที่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ สร้างสรรค์องค์ความรู้ด้วย

ในรูปแบบการเรียนรู้ดังกล่าวนี้ ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งนอกจากความรู้ในแต่ละสาขาวิชาแล้ว ผู้เรียนยังต้องมีทักษะที่สำคัญ 3 ด้าน คือ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม เพื่อจะได้สามารถคิดวิเคราะห์เป็น รู้จักการแก้ไขปัญหา และมีความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะชีวิตและอาชีพ โดยเน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ มีทักษะทางสังคมและเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ซึ่งเป็นความสามารถในการใช้สื่อหรือเทคโนโลยีในการค้นหาข้อมูลรวมทั้งการผลิตสื่อ หรือเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์

บทบาทของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

จากการศึกษาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เปรียบเทียบกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 20 จะพบความแตกต่างกันอย่างชัดเจน โดยการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้คนลดการเรียนรู้ทางด้านวิชาการลงแต่ไปเพิ่มการพัฒนาทักษะต่าง ๆ มากขึ้นทั้งด้านทักษะในการใช้ชีวิต ทักษะการคิด และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องและสัมพันธ์กับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร คือความรู้สึกละและทักษะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ ซึ่งช่วยให้เกิดการพัฒนาดตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร ด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคม ได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนากระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้หลายทาง หรือการบูรณาการความรู้ต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับผู้สอน สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ได้ โดยเฉพาะการใช้ ICT มาใช้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และการเรียนรู้การใช้ ICT ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทักษะชีวิตและอื่นๆ ส่วน core subjects นั้นเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาที่นำมาใช้ในการประกอบอาชีพ จะเป็นส่วนเสริมของสมรรถนะทั้ง 5 ด้านเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการศึกษาขั้นสูงต่อไป ดังนั้นวิธีการเรียนรู้จึงเปลี่ยนจากท่องจำเป็นการปฏิบัติและการบูรณาการหลาย ๆ ศาสตร์เข้าด้วยกัน

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21

ความสำเร็จในอาชีพการงานในปัจจุบันอาจจะถูกมองได้หลายมุมไม่ว่าจะเป็นด้านตำแหน่งรายได้หรือความรับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ ซึ่งความสำเร็จเหล่านี้ถ้าพิจารณาแล้วก็เป็นผลมาจากปัจจัยหลายอย่างโดยอาจสรุปได้ใน 3 ประเด็นหลัก คือ

1. ทักษะการทำงาน (hard skill) หรือที่เรียกทั่วไปว่าสมรรถนะด้านเก่งงาน (work related competency) ซึ่งเป็นทักษะเฉพาะที่ใช้ในการดำเนินงาน ตัวอย่างเช่น ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ ทักษะการบริการ หรือทักษะการบริการลูกค้า เป็นต้น ทักษะนี้มีความสำคัญมากซึ่งจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน ดังนั้น องค์กรต่าง ๆ จึงจัดให้มีการส่งพนักงานไปอบรมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานมีทักษะในการทำงานที่สูงขึ้นพร้อมถึงหวังผลของการทำงานที่ดีขึ้นเช่นเดียวกัน นอกจากการฝึกอบรมแล้วตัวของพนักงานเองจะต้องพร้อมที่จะเรียนรู้และพัฒนาความรู้ความสามารถของตนและเปิดรับในสิ่งที่เป็นแนวคิดในการทำงานใหม่ ๆ ควบคู่ไปด้วย

2. ทักษะด้านอารมณ์และสังคม (soft skill) หรือที่เรียกทั่วไปว่าสมรรถนะด้านเก่งคน (people management competency) ทักษะด้านนี้เป็นทักษะที่ใช้กับทุกงานที่คนส่วนใหญ่พึงมี เช่น ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการสื่อสาร และทักษะอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทำงานทักษะด้านนี้ส่วนใหญ่เป็นทักษะที่มีพื้นฐานมาจากบุคลิกของแต่ละบุคคล เป็นลักษณะส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับความฉลาดทางอารมณ์ (emotional intelligence quotient) เช่น ทักษะการสื่อสาร การแก้ปัญหาความขัดแย้ง การจูงใจ การจัดการอารมณ์ของตนเอง การเจรจาต่อรอง การคิดเชิงกลยุทธ์ การสร้างทีมงาน ทักษะด้านอารมณ์และสังคมที่องค์กรส่วนใหญ่ต้องการก็คือ ด้านการสื่อสารระหว่างบุคคล มนุษยสัมพันธ์ ความสามารถในการสื่อสารเจรจาทางด้านธุรกิจ เป็นคนคิดบวก เปิดกว้างทางความคิด มีความชัดเจนในการทำงาน รวดเร็ว มีความเป็นมิตร การเอาใจใส่ในงาน และเพื่อนร่วมงาน

3. ทักษะด้านดิจิทัล (digital literacy) เป็นทักษะความสามารถในด้านการสื่อสารหรือติดต่อประสานงานโดยรวมเพื่อให้สามารถสื่อถึงผู้รับได้อย่างมีสาระและได้ใจความ ทักษะด้านดิจิทัลนี้มีความสำคัญอย่างมากสำหรับการใช้ชีวิตในโลกปัจจุบัน เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน เช่น การใช้งานคอมพิวเตอร์พื้นฐาน การใช้อีเมลในการรับส่งข้อความ การดาวน์โหลดโปรแกรม การใช้อินเทอร์เน็ต ทักษะด้านเทคนิคและวิธีค้นหาข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว หรือการสร้างสรรค์โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการทำงานเฉพาะเรื่อง

ทักษะการทำงาน

งานในศตวรรษที่ 21 พอแบ่งได้ดังต่อไปนี้

1. สายงานด้านภาษา (3rd language) ภาคอุตสาหกรรม ธุรกิจมีการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ กลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาจึงเป็นสิ่งที่ต้องการมากขึ้น และยังมีทักษะมากกว่า 2 ภาษา ถือเป็นโอกาสที่ดี แนวโน้มของสายงานภาษาที่ 3 ที่กำลังเป็นที่ต้องการ ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส รัสเซีย เยอรมัน และเกาหลี ทักษะด้านการทำงาน (hard skill) ของสายงานด้านภาษา คือ ความเชี่ยวชาญทางภาษา ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ต้องดี มีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์

2. สายงานด้านวิศวกรรม (engineer) สายงานด้านนี้ถือเป็นแรงงานกลุ่มสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและระบบโทรคมนาคมที่มีหลากหลายสาขาต่อภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ และมีบัณฑิตในการเติบโตในสายงานอาชีพสูง โดยมุมมองทักษะที่นายจ้างต้องการทั้งทักษะเชิงลึกและทักษะรอบด้านประกอบกัน อีกทั้งประสบการณ์ถือเป็นสิ่งสำคัญเพราะต้องอาศัยทั้งความรู้และความชำนาญ ทักษะที่บุคลากรในสายงานนี้ต้องมี ได้แก่ ทักษะการทำงาน ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคำนวณ ความรู้ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักร การป้องกันและการซ่อมบำรุงในโรงงาน ความรู้ด้านความปลอดภัย การทำงานอย่างเป็นระบบ ทักษะคอมพิวเตอร์ และความรู้ด้านภาษาอังกฤษเนื่องจากเครื่องมือเอกสารต้องมีภาษาอังกฤษเข้ามามีส่วนในการทำงาน

3. สายงานด้านบัญชีและการเงิน (accounting & finance) เป็นสายงานที่ตลาดแรงงานมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่องทั้งปัจจุบันและอนาคต ทักษะด้านการทำงานของสายงานนี้คือ ต้องมีความรู้พื้นฐานของการทำบัญชีไทยและต่างประเทศ เช่น GAAP ความเชี่ยวชาญโปรแกรมทางบัญชีการเงิน ประเภท Express SAP ERP Oracle มีทักษะด้านภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดี โดยแนวโน้มของสายงานที่กำลังเป็นที่ต้องการ คือ บัญชีต่างประเทศ การวิเคราะห์การเงินและงบประมาณ รวมถึงการบริหารต้นทุน

4. สายงานด้านขายและการตลาด (sales & marketing) สายงานนี้มีความจำเป็นต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การแข่งขันในตลาดโลก และการเข้ามาของเทคโนโลยี แนวโน้มของสายงานนี้ต้องการคนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางมากขึ้น เช่น digital marketing, events & special activity, technical sales, business development, CRM และ customer services ทักษะการทำงานที่สายงานนี้ต้องการ คือ ทักษะการใช้โปรแกรมพื้นฐานคอมพิวเตอร์ ทักษะด้านภาษาอังกฤษ และทักษะเฉพาะตามสายงาน

5. สายงานด้านลอจิสติกส์ (logistics & supply chain) การพัฒนาเชื่อมโยงระหว่างประเทศต้องอาศัยสายงานดังกล่าว โดยเฉพาะธุรกิจนำเข้าส่งออก แรงงานด้านนี้ถือเป็นสิ่งสำคัญ และมีแนวโน้มที่ตลาดยังคงต้องการสูง ทักษะด้านการทำงานก็คือ ต้องมีทักษะการทำงานที่หลากหลาย (multi skills) และมีความเข้าใจหลายด้าน เช่น BOI, Import & Export, Warehouse & Inventory Management มีความรู้ด้าน SAP, MRP, ERP มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและเอกสารด้าน supply chain รวมถึงความรู้ด้านภาษาอังกฤษที่ดี

6. สายงานด้านไอที (IT) ถือว่าเป็นสายงานที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน ด้วยสถานการณ์บทบาทด้านเทคโนโลยีที่กำลังเติบโต มีการพัฒนาและเชื่อมโยงเข้าภาคธุรกิจต่างๆ เป็นอย่างมาก และแนวโน้มในอนาคตยิ่งมีการเติบโตสูง แรงงานในด้านดังกล่าวจึงเป็นที่ต้องการเป็นเงาตามตัว แนวโน้มสายงานที่กำลังมาแรงคือ Network Engineer, Business Analyst, Developer, Mobile Development, IT Security System

6.1 ต้องมีทักษะของการวางแผนและวางกลยุทธ์ที่จะทำการตลาด โดยการวางแผนนั้นจะต้องคิดว่าจะใช้กลยุทธ์อะไรในการสื่อสาร จะสื่อสารกับใครบ้าง ใช้ช่องทางไหนและแต่ละช่องทางจะทำงานอย่างไร เพราะเมื่อเราเจอปัญหา ก็จะสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี

6.2 ต้องมีทักษะของการใช้ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างฉลาด โดยนำข้อมูลที่ได้มาแปลผลอย่างถูกต้อง ซึ่งตัวอย่างของข้อมูลที่ได้มานั้นจะมาจาก Facebook Insight และ Google Analytic ที่จะแสดงออกมาเป็น Report ให้เรานำมาวิเคราะห์ และจะนำผลที่ได้ไปวางแผนต่อให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นจุดตั้งต้นที่จะนำทางให้ทีมงานได้อย่างถูกต้อง

6.3 ต้องมีทักษะของการใช้สื่อดิจิทัลและรู้จักสื่อต่างๆ ว่าแต่ละสื่อทำหน้าที่อะไร ใช้แบบไหน เพื่อนำไปใช้ในการโฆษณาออนไลน์ได้อย่างถูกต้อง

6.4 ต้องมีทักษะของการใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มต่างๆ ทั้งเครื่องมือในสื่อออนไลน์ เครื่องมือระบบดิจิทัล หรือเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลในระบบดิจิทัล เป็นต้น หากเราว่าแต่ละเครื่องมือหรือแพลตฟอร์มทำงานอย่างไร ใช้งานอย่างไร ก็จะสามารถนำมาต่อยอดในการทำงานต่างๆ และสามารถสร้างเป็นฐานข้อมูลในการทำงานต่อไปได้ ตัวอย่างของเครื่องมือที่ต้องใช้งาน มีดังนี้

1) Social Media คือ ต้องรู้จักและมีทักษะการใช้ระบบ Social Media ต่างๆ ว่าทำงานอย่างไร จะใช้งานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้อย่างไร และจะเลือกใช้งานอย่างไรให้เหมาะสมกับการทำ Digital Marketing ตัวอย่างของ Social Media เช่น Facebook, Instagram, YouTube, Line, Twitter เป็นต้น

2) Search Engine คือ ต้องรู้จักและมีทักษะการใช้งานระบบค้นหา (Search Engine) ได้ทุกเครื่องมือและทุกรูปแบบ เพื่อตามเทรนด์และปรับใช้งานให้เข้ากับการทำ Digital Marketing ตัวอย่างของ Search Engine ที่ได้รับความนิยมในปีที่ผ่านมา เช่น Google, Bing, Yahoo เป็นต้น

จากความหมายและแนวคิดด้านทักษะการทำงาน (hard skill) ข้างต้น พบสรุปได้ว่าบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 ควรมีความรู้ด้านหลักการ ทฤษฎีและกระบวนการทำงานที่แม่นยำครอบคลุมในสาขาวิชาที่ตนทำงาน นอกจากนั้นยังต้องมีความรู้ที่จำเป็นเพื่อที่จะใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยนอกจากมีความรู้ในศาสตร์ของตนเองแล้ว ยังจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับโลกและสังคมต่างวัฒนธรรม มีความรู้ในหลักสิทธิหน้าที่เพื่อการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและของโลก มีความรู้ในด้านการดูแลสุขภาพของตนเอง เป็นบุคคลที่มีความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งมีความสำนึกในด้านเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติที่จะต้องรักษาโลกให้มีสภาพที่สมดุลและรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม มีความรู้ในด้านเศรษฐศาสตร์และการงาน มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสิ่งใหม่ ริเริ่มกระบวนการใหม่ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิมหรือปรับปรุงระบบงานได้ สามารถคิดแก้ปัญหาได้อย่างมีระบบและตัดสินใจด้วยเหตุผล

ทักษะด้านอารมณ์และสังคม

ในอดีตที่ผ่านมาสถาบันการศึกษาของไทยเร่งผลิตบัณฑิต โดยเน้นวิชาการหรือทักษะการทำงาน (hard skills) มากจนไม่มีการพัฒนาทักษะด้านอารมณ์และสังคม (soft skill) อย่างจริงจัง ในขณะที่มีแนวคิดที่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า คนที่มีระดับสติปัญญาสูงเพียงอย่างเดียวไม่อาจประสบความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินธุรกิจ หากขาดการพัฒนาทักษะด้านอารมณ์และสังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนักวิชาการบางท่านเรียกทักษะด้านนี้ว่า people management competency ซึ่งคนที่มีทักษะด้านนี้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในตำแหน่งผู้บริหารหรือหัวหน้างานเสมอไป แต่เป็นทักษะที่พนักงานในทุกระดับควรจะต้องมี ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วก็จะทำให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และหากองค์กรใดมีพนักงานที่มีทักษะด้านอารมณ์และสังคมมาก จะเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จ ผลงานที่ออกมาจะมีประสิทธิภาพสูงและทำให้ลดปัญหาในการทำงาน

ทักษะด้านอารมณ์และสังคม (soft skills) ที่องค์กรมีความต้องการมากได้แก่ การสื่อสาร (communication) การจัดการองค์กร (organization) การทำงานเป็นทีม (teamwork) การตรงต่อเวลา (punctual) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) ทักษะทางสังคม (social skills) ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) การสื่อสารระหว่างบุคคล (interpersonal communication) ความยืดหยุ่นในการทำงาน (adaptability) มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี (friendly personality)

ทักษะด้านการสื่อสาร

ทักษะด้านการสื่อสารมีความจำเป็นสำหรับการทำงาน มีบทบาทในการสื่อให้บุคคลอื่นรับรู้ข่าวสารอย่างถูกต้องครบถ้วน โดยประกอบด้วยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การจดบันทึก
2. การจับประเด็นสำคัญของเรื่องราว มีการเรียบเรียงอย่างชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย
3. สื่อสารอย่างตรงประเด็นตามเนื้อหา
4. เข้าใจบริบทของผู้ฟัง เหตุการณ์ สถานการณ์ มีความรอบคอบในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความราบรื่นในการทำงานหรือการประสานงาน
5. ไม่เติมแต่งเรื่องราวด้วยอารมณ์หรืออคติของตนเอง

ทักษะการสื่อสารสามารถพัฒนาได้โดยการสำรวจตนเองเพื่อค้นหาจุดแข็งหรือจุดอ่อน การเรียนรู้เทคนิคที่ดีจากผู้อื่นเพื่อนำมาปรับใช้ให้เข้ากับตนเอง เรียนรู้กลยุทธ์ในการสื่อสารให้เหมาะสมกับบุคคล บริบทของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ สร้างความมั่นใจในตนเองและฝึกฝนบ่อย ๆ

ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม

ทีมงาน (team work) หมายถึง กลุ่มคนที่มีความสัมพันธ์กันในลักษณะของการร่วมกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การทำงานเป็นทีมจึงหมายถึง การร่วมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน โดยลักษณะของการทำงานเป็นทีม มีดังนี้

1. การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม คือ การที่สมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมีความเกี่ยวข้องกันในกิจการของกลุ่ม ตระหนักในความสำคัญของกันและกัน ยอมรับให้เกียรติกัน

2. มีจุดมุ่งหมายและเป้าหมายร่วมกัน คือ การที่สมาชิกกลุ่มกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมร่วมกันของกลุ่ม โดยเฉพาะเพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดประสงค์ร่วมกันของกลุ่ม

3. การมีโครงสร้างของกลุ่ม คือ การมีระบบพฤติกรรมที่เป็นแบบแผนเฉพาะที่สมาชิกกลุ่มจะต้องปฏิบัติตามทั้งในแบบกลุ่มทางการ (formal group) หรือกลุ่มแบบไม่เป็นทางการ (informal group) โดยในระหว่างสมาชิกของกลุ่มอาจมีกฎเกณฑ์แบบไม่เป็นทางการหรือมีความสัมพันธ์ที่พิเศษกว่าสมาชิกอื่น ๆ ภายในกลุ่มก็ได้

4. สมาชิกมีบทบาทและมีความรู้สึกร่วมกัน มีการรักษาบทบาทที่แตกต่างกันตามลักษณะของกลุ่ม มีการกระจายงานตามความรู้ ความสามารถ หรือความถนัดของสมาชิกในกลุ่ม

คุณลักษณะสำคัญของการทำงานเป็นทีม มีดังต่อไปนี้

1. ความเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยสมาชิกของทีมที่ประสบความสำเร็จในการทำงานจะถูกหล่อหลอมในทิศทางเดียวกันเพื่อให้บรรลุถึงความสำเร็จของงาน บรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันไม่ใช่ต่างคนต่างทำ ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพมากกว่าการทำงานแบบต่างคนต่างทำ สมาชิกทุกคนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน มีการยอมรับในบทบาทของสมาชิกแต่ละคนตามความต้องการและความสามารถของแต่ละคน โดยใช้ความสามารถของตนเองเพื่อแก้ไขปัญหา

2. การมีวัตถุประสงค์ของการทำงานที่ชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ต้องการทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังไว้ในการดำเนินงานตามภารกิจ ซึ่งประโยชน์ของการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ดี มีดังต่อไปนี้

2.1 ผู้นำและสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน มีจุดหมายที่ชัดเจนเพื่อการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ

2.2 เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ใช้เป็นเครื่องมือในการรวมพลังในการทำงานและเป็นตัวชี้วัดสำหรับวัดความสำเร็จของการปฏิบัติงาน

2.3 มีความชัดเจน เป็นที่รับรู้ และสื่อสารให้กับหน่วยงานอื่น ๆ

3. มีการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย การเปิดเผยความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาเป็นสิ่งสำคัญต่อการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างเต็มที่ โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องสามารถพูดคุยปัญหาอย่างสบายใจ สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี มีการเรียนรู้กันและกันในด้านความต้องการ ความคาดหวัง ความรู้ความสามารถ ความสนใจ ความถนัด รวมทั้งความรู้สึกหรือลักษณะนิสัย

4. การสนับสนุนและความไว้วางใจต่อกัน โดยแต่ละคนมีเสรีภาพที่จะปฏิบัติงานหรือให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับงานอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่ต้องเกรงกลัวต่อผลกระทบที่จะตามมา ซึ่งจะก่อให้เกิดการทำงานอย่างร่วมมือและการจัดการความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์

5. มีกระบวนการทำงานที่ชัดเจนและเหมาะสมกับเป้าหมายของงาน การทำงานควรกำหนดขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน และสมาชิกทุกคนมีความเข้าใจร่วมกันเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ นอกจากนั้น ผู้บริหารควรมีการตัดสินใจที่ดีบนพื้นฐานของข้อมูล หรือการแสวงหาข้อมูลจากการประชุมปรึกษา การอภิปรายจากสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพควรมีองค์ประกอบดังนี้

- 5.1 ทำความเข้าใจเรื่องเหตุผลสำหรับการตัดสินใจ
- 5.2 วิเคราะห์ลักษณะของปัญหาและตรวจสอบทางเลือก
- 5.3 มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม เช่น การชี้แนะประเด็นสำคัญ การแบ่งงาน การกระจายงานตามความรู้และความสามารถ การสนับสนุนให้ทีมประสบความสำเร็จ ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่ดี

ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะการคิดที่สำคัญที่จะส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ในชีวิตการทำงานนั้นองค์กรต้องการบุคลากรที่มีการคิดในลักษณะนี้ โดยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (critical thinking) หมายถึง กระบวนการคิดที่ใช้เหตุผลพิจารณาไตร่ตรองบนพื้นฐานของข้อมูล หลักฐาน มีการแยกแยะว่าข้อมูลใดคือข้อเท็จจริง ข้อมูลใดคือความคิดเห็น ตลอดจนมีการพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลแล้วนำไปสู่การตั้งสมมติฐานเพื่อหาสาเหตุของปัญหา สามารถได้แนวทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ

ลักษณะของบุคคลที่มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีดังนี้

1. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
2. ตัดสินใจบนข้อมูลหลักฐานเพียงพอ
3. กระตือรือร้นในการแสวงหาข้อมูลและความรู้อยู่เสมอ
4. มีความไวต่อสถานการณ์ ความคิดความรู้สึกของบุคคลอื่น

ขั้นตอนของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีดังนี้

1. การนิยามปัญหา หมายถึง การกำหนดประเด็นปัญหาโดยการพิจารณาจากข้อมูล ขั้นตอนนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพราะกระตุ้นให้มีการตระหนักถึงปัญหา ข้อโต้แย้ง เพื่อหาคำตอบที่สมเหตุสมผล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา

3. การจัดระบบข้อมูล หมายถึง การพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล ความเพียงพอของข้อมูล สามารถแยกแยะข้อมูลได้ว่าข้อมูลใดเป็นความคิดเห็น ข้อมูลใดเป็นข้อเท็จจริง สามารถจัดลำดับของข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐาน

4. การตั้งสมมติฐาน หมายถึง การนำข้อมูลที่จัดระบบไว้แล้วมาเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์เพื่อกำหนดแนวทางแสวงหาข้อสรุปที่เป็นไปได้มากที่สุด

5. การสรุปอ้างอิงโดยใช้หลักตรรกศาสตร์ หมายถึง การประเมินความสมเหตุสมผลของการสรุปอ้างอิง การพิจารณาว่าข้อสรุปดังกล่าวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่ และผลที่จะตามมาคืออะไร ซึ่งขั้นตอนนี้อาจนำไปสู่การย้อนเก็บรวบรวมข้อมูล การตั้งสมมติฐาน หรือการสรุปอ้างอิงใหม่

จากความหมายของทักษะด้านอารมณ์และสังคม (soft skill) ที่กล่าวมาข้างต้นพอที่จะสรุปเชื่อมโยงตามลักษณะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของบัณฑิตที่จะต้องมีความสามารถในการสื่อสารและการใช้ภาษากับผู้อื่นอย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทและวัฒนธรรม มีความสามารถในการทำงานและร่วมมือกับผู้อื่น มีความรักภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

เป็นบุคคลที่มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ดีกับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะในด้านการเจรจาต่อรอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี บุคลิกภาพนุ่มนวลในการเข้าสังคม มีภาวะผู้นำ มองโลกในแง่ดี เป็นมิตรกับผู้อื่น มีความรักและเป็นมิตรกับผู้อื่น

ทักษะด้านดิจิทัล

ในปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ ไม่ว่าจะธุรกิจจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ต่างจำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีเป็นหลัก ยุคดิจิทัล (digital age) จึงถือว่าเป็นบริบทของโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งรูปแบบการดำเนินธุรกิจหรือพฤติกรรมของผู้บริโภค การที่ธุรกิจจะอยู่รอดได้ในสภาวะการณ์เช่นนี้ จำเป็นต้องเร่งปรับตัวไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน การตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ตรงจุดและเหนือความคาดหมาย รวมถึงการพัฒนาทักษะบุคลากรให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในยุคดิจิทัลจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้คนในองค์กรสามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที โดยเฉพาะทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่นับวันจะยิ่งมีความอัจฉริยะมากขึ้น ผู้ใช้งานจึงต้องมีความเข้าใจและสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้องค์กรมีผลิตภาพเพิ่มขึ้นได้อย่างแท้จริง

สภาพด้านทักษะดิจิทัลของประเทศไทย

ในการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล จะประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านความรู้ (knowledge factor) ด้านเทคโนโลยี (technology factor) และด้านความพร้อมในอนาคต (future readiness factor) โดยพบว่าคะแนนปัจจัยด้านความรู้และปัจจัยด้านความพร้อมในอนาคตของประเทศไทยมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (average score) ในขณะที่คะแนนปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย (average score) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีการลงทุนด้านเทคโนโลยีในระดับที่สูง แต่ยังไม่สามารถพัฒนาคนให้มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปได้

ในด้านปัจจัยด้านความรู้ (knowledge factor) พบว่า มีตัวชี้วัดหลายตัวที่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยตัวชี้วัดส่วนใหญ่สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีจุดอ่อนในเรื่องความพร้อมของบุคลากรที่มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นระดับความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จากผลคะแนนสอบ PISA สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรที่มีทักษะทางด้านดิจิทัล เทคโนโลยี (digital technological skills) การจ้างงานนักวิทยาศาสตร์ และช่างเทคนิค (scientific and technical employment) อยู่ในอันดับที่ 50 ซึ่งต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับเรื่องอื่น ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาทักษะแรงงานให้มีความพร้อมมากกว่านี้ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับอันดับความสามารถในการแข่งขันแล้ว ประเทศไทยถือได้ว่าอยู่ในอันดับท้าย ๆ

การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)

หน่วยงาน International Telecommunication Union (ITU) ได้มีการกำหนดทักษะด้านดิจิทัล (digital skill) ออกเป็น 3 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. ทักษะขั้นพื้นฐาน (basic skills) เป็นการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างง่าย ๆ สามารถปฏิบัติงานได้ในขั้นพื้นฐานรู้จักฮาร์ดแวร์ เช่น การใช้คีย์บอร์ด การใช้ touch-screen เป็นต้น รู้จักซอฟต์แวร์ เช่น การประมวลผลคำ (word processing) การจัดการไฟล์ข้อมูลบนหน้าจอ การตั้งค่าความเป็นส่วนตัวบนโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น รวมถึงการใช้งานออนไลน์แบบพื้นฐาน เช่น อีเมล การค้นหา (search) หรือ การกรอกแบบฟอร์มออนไลน์ ซึ่งการมีทักษะดิจิทัลในขั้นพื้นฐานนี้ เพียงพอต่อการใช้ชีวิตประจำวัน สามารถติดต่อและเข้าถึงการให้บริการในรูปแบบดิจิทัลได้ ไม่ว่าจะเป็นบริการอิเล็กทรอนิกส์ของภาครัฐ การซื้อขายออนไลน์ หรือบริการการเงินอิเล็กทรอนิกส์

2. ทักษะขั้นกลาง (intermediate skills) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทราบว่าจะนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์อย่างไร รวมถึงประเมินความสามารถของเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม สามารถใช้ซอฟต์แวร์ในการออกแบบสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยสามารถจัดวางรูปภาพและข้อความให้มีความสวยงาม (desktop publishing) ผู้ที่มีทักษะในขั้นนี้จะสามารถทำงานในด้านกราฟิกดีไซน์ (digital graphic design) หรือการทำตลาดผ่านสื่อดิจิทัล (digital marketing) เป็นต้น

3. ทักษะขั้นสูง (advanced skills) เป็นทักษะที่อยู่ในระดับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โปรแกรมเมอร์ และผู้ดูแลระบบ ซึ่งในอนาคตจะมีงานจำนวนมากที่จำเป็นต้องใช้ผู้ที่มีทักษะดิจิทัลขั้นสูง ไม่ว่าจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ (artificial intelligence: AI) การทำ big data การเขียนโค้ด การดูแลความปลอดภัยในโลกอินเทอร์เน็ต (cybersecurity) หรือ internet of things (IoT) และการพัฒนาโมบายแอปพลิเคชัน เป็นต้น

การจัดระดับของทักษะข้างต้นช่วยให้มองเห็นรายละเอียดมากขึ้นว่า การรู้ดิจิทัลนั้นจะมีทักษะในเรื่องอะไรบ้างที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ในขณะที่ประเทศไอร์แลนด์ สถาบันการศึกษาชั้นนำ 4 แห่ง คือ National University of Ireland, Galway, University College Dublin, the University of Limerick และ Mary Immaculate College Limerick ได้ร่วมกันพัฒนา digital skills framework ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในระดับอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการกำหนดทักษะความสามารถด้านดิจิทัล ออกเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

1. การเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี (tools and technology) คือ การรู้จักและเข้าใจพื้นฐานการทำงานและคุณสมบัติของเครื่องมือและเทคโนโลยีต่างๆ เช่น ระบบปฏิบัติการ (operating system) ประเภทของไฟล์ (filetypes) ระบบการสื่อสารไร้สาย (mobile technologies) เครื่องมือในการดำเนินงาน (organizational tools) เป็นต้น

2. การสืบค้นและเลือกใช้อินเทอร์เน็ต (find and use) คือ การรู้วิธีการที่จะค้นหาข้อมูลสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต สามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลได้ว่ามีคุณภาพและน่าเชื่อถือหรือไม่ รวมถึงลิขสิทธิ์ของข้อมูลที่จะต้องอ้างอิงเมื่อมีการนำไปใช้

3. การใช้ช่องทางดิจิทัลในการสื่อสารและสร้างความร่วมมือ (communicate and collaborate) การเชื่อมต่อบนโลกออนไลน์ช่วยลดข้อจำกัดเรื่องระยะทางและเวลา ทำให้การสื่อสาร

และทำงานร่วมกันเป็นเรื่องง่าย แต่ผู้ใช้งานต้องมีทักษะและรู้จักการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น อีเมล การส่งข้อความ (messaging) blogs, video conference เครื่องมือสำหรับทำงานร่วมกัน (collaboration tools) การแชร์ข้อมูล (sharing data) Wiki เว็บไซต์ที่มีการร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูล เป็นต้น

4. การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลและภัยคุกคามบนโลกดิจิทัล (identify and wellbeing) ต้องมีความเข้าใจในเรื่องการปกป้องข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณในการใช้งาน เช่น การสร้างตัวตนในการเข้าถึงข้อมูล (online identity) การปกป้องข้อมูลส่วนตัวและคนอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบจากภัยคุกคามบนโลกดิจิทัล (safety & security) ความสามารถในการควบคุมและเข้าถึงข้อมูลโดยผู้อื่นผ่านทางเทคโนโลยีออนไลน์ (privacy) การกำหนดนโยบาย ขั้นตอนและข้อกำหนดทางกฎหมายในการบริหารจัดการข้อมูล (data protection) การตั้งค่าความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลด้วยการใช้รหัสผ่าน (password management)

5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมในการเรียนรู้ (teach and learn) คือ การรู้จักวิธีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพื่อนำมาช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เช่น การใช้เครื่องมือในการนำเสนอ (presentation tools) การสอนที่เป็น interactive มีการใช้แท็บเล็ตหรือ multi touch การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสอนแบบเห็นจริง (classroom technologies) เป็นต้น อย่างไรก็ตามผู้ใช้งานจะต้องมีทักษะและสามารถออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ

6. การสร้างสรรค์นวัตกรรมจากเทคโนโลยีดิจิทัล (create and innovate) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยในการสร้างแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ เห็นโอกาสในการพัฒนาแนวทางใหม่ รวมถึงเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่จะช่วยต่อยอดในการสร้างนวัตกรรม ซึ่งผู้ใช้งานจะต้องมีทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ เช่น digital images กราฟฟิกดีไซน์ การทำ animation การออกแบบเนื้อหา และบริหารจัดการข้อมูลบนเว็บไซต์ (web content) การเขียนโปรแกรมและออกแบบแอปพลิเคชันบนมือถือ (application development) เป็นต้น

ทักษะแห่งศตวรรษใหม่: ทักษะและความรู้ดิจิทัล

เทคโนโลยีดิจิทัลทำให้ภูมิทัศน์ด้านการสื่อสารและบรรทัดฐานทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะเป็นการใช้สื่อ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือการสื่อสารกับผู้อื่น ทุกวันนี้เราอยู่ในโลกที่สามารถเข้าถึงสารสนเทศจำนวนมากอยู่ ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และอยู่ในโลกที่เปิดโอกาสให้เราสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสร้างสรรค์และเผยแพร่แนวคิดได้อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ชุดทักษะและความรู้ดิจิทัลจะช่วยให้เราใช้เทคโนโลยีเพื่อตอบโจทย์การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลได้อย่างรอบด้าน นั่นคือ ใช้เครื่องมือดิจิทัลในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (access) วิเคราะห์พร้อมทั้งประเมินคุณภาพและความน่าเชื่อถือของข้อมูล (analyze and evaluate) สร้างสรรค์เนื้อหาในรูปแบบของสื่อผสมผ่านเครื่องมือดิจิทัล (create) ตรวจสอบพฤติกรรมกรการใช้งานอินเทอร์เน็ตและการสื่อสารกับผู้อื่นโดยคำนึงถึงความปลอดภัยต่อสังคมและหลักจริยธรรม (reflect) รวมถึงใช้เครื่องมือดิจิทัลแบ่งปันความรู้และแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคมผ่านการทำงานร่วมกับผู้อื่น (act) ชุดทักษะและความรู้ด้านดิจิทัลนั้นมีหลากหลายมิติ ทั้งความรู้ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีไอซีที รวมถึง

ความรู้ด้านอื่นๆ เช่น การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงวิพากษ์ ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้พลเมืองใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ทั้งต่อตนเองและสังคม

1. ความรู้ด้านสารสนเทศ

โลกดิจิทัลเป็นโลกที่ท่วมทับด้วยสารสนเทศจำนวนมหาศาล จนบางที่เราไม่สามารถจัดการและอาจเผลอเชื่อข้อมูลบางอย่างโดยไม่พินิจพิจารณาให้รอบคอบ ความรู้ด้านสารสนเทศ (information literacy) ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการจัดการและใช้ประโยชน์จากสารสนเทศออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นมีดังนี้

1.1 ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างทันท่วงที เข้าใจวิธีการเลือกใช้คำค้นหรือใช้กลยุทธ์การค้นหาอันหลากหลาย และรู้จักแหล่งข้อมูลที่ดี

1.2 รู้เท่าทันว่าเนื้อหาที่พบในโลกออนไลน์ไม่สามารถเชื่อถือได้ทั้งหมดเพราะใครก็เผยแพร่เนื้อหาได้ และสามารถประเมินความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ เช่น รู้จักวิธีตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ หรือเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่งก่อนเชื่อและนำไปใช้

1.3 จัดการกับข้อมูลได้อย่างเป็นระบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น ใช้เครื่องมือดิจิทัลในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

1.4 สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลได้อย่างสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ

1.5 เข้าใจประเด็นทางจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการใช้ข้อมูล ตัวอย่างเช่น การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หลักการใช้อย่างเป็นธรรม (fair use) การอ้างอิงแหล่งข้อมูลในการทำวิจัยอย่างถูกต้อง

2. ความรู้ด้านสื่อ

ทักษะและความรู้ด้านสื่อ (media literacy) มีความคล้ายคลึงกับการอ่านออกเขียนได้นั่นคือ เราต้องเรียนรู้เกี่ยวกับตัวอักษรก่อน จากนั้นก็รู้จักคำ เข้าใจว่าคำนั้นหมายถึงอะไร และเมื่อมาประกอบเป็นประโยค เป็นย่อหน้า เป็นบทความ มันมีความหมายอย่างไร มีวิธีการเล่าเรื่องอย่างไร หลังจากอ่านออกเราก็จะเขียนได้ สร้างสรรค์เนื้อหาด้วยตัวเองได้ จนกระทั่งมีทักษะการอ่านออกเขียนได้ที่แข็งแรง ความรู้ด้านสื่อก็เช่นกัน มันคือชุดความรู้ความสามารถในการเข้าใจ ตีความ วิเคราะห์ ประเมิน สร้างสรรค์เนื้อหาสื่อ ทุกวันนี้เราใช้ชีวิตอยู่ในโลกที่มีข้อมูลท่วมทับจากสื่อมากมาย ไม่เพียงแต่สื่อเก่าที่คุ้นเคยกันดีอย่างโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ แต่รวมถึงสื่อดิจิทัล ทั้งโซเชียลมีเดีย วิดีโอไวรัล โฆษณาในรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งถูกส่งต่อและแพร่กระจายไปได้อย่างรวดเร็ว แต่ไม่ว่าสื่อเก่าหรือสื่อใหม่ สิ่งที่มีเหมือนกันคือ มีคนสร้างมันขึ้นมาและสร้างขึ้นมาด้วยวัตถุประสงค์บางอย่าง ชุดทักษะและความรู้ด้านสื่อจะช่วยให้เราตั้งคำถามว่า ใครเป็นคนสร้างเนื้อหาขึ้นมา วัตถุประสงค์ของเนื้อหานั้นคืออะไร และเนื้อหาดังกล่าวถูกสร้างขึ้นมาได้อย่างไร

3. ความรู้ด้านไอซีที

ทักษะและความรู้พื้นฐานด้านไอซีที (ICT literacy) มีความสำคัญต่อการเลือกและการใช้เทคโนโลยีเพื่อตอบสนองเป้าหมายของเราในฐานะพลเมือง ความรู้สำคัญด้านเทคโนโลยีที่พลเมืองดิจิทัลควรรู้มีดังนี้

3.1 เข้าใจแนวคิดและการทำงานพื้นฐานของเครื่องมือดิจิทัล เช่น เข้าใจคำศัพท์สำคัญของระบบคอมพิวเตอร์ เข้าใจการทำงานของฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ค้นคว้ากับสัญลักษณ์และอินเทอร์เน็ตของเครื่องมือดิจิทัล รู้จักระบบปฏิบัติการที่หลากหลายและสามารถเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียได้

3.2 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ทำธุรกรรมออนไลน์ ติดต่อประสานงานร่วมกับผู้อื่น สร้างสรรค์ผลงานและถ่ายทอดความคิดของตน

3.3 เลือกใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เข้าใจข้อดีข้อเสียของเทคโนโลยีที่มีอยู่ในตลาด เช่น เลือกใช้แอปพลิเคชันที่ช่วยให้การทำงานเกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุด หรือช่วยในการจัดการข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

3.4 รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและรู้จักวิธีใช้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.5 เข้าใจประเด็นทางจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการใช้ไอซีที

4. ทักษะและความรู้ในการเป็นพลเมืองดิจิทัล

นอกเหนือจากชุดความรู้ด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีไอซีที ซึ่งมีความสำคัญต่อการสร้างพลเมืองดิจิทัลโดยตรง ทักษะการคิดขั้นสูงก็มีความสำคัญต่อการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่ประสบความสำเร็จเช่นกัน

4.1 ทักษะด้านการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น: การใช้ไอซีทีเพื่อการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับกาลเทศะ เช่น ใช้อินเทอร์เน็ตในการสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดกับกลุ่มคนที่มาจากพื้นเพหลากหลาย รู้จักเครื่องมือที่เหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ใช้สื่อเครือข่ายสังคมเผยแพร่ผลงานของตนหรือกลุ่มได้ดี มีส่วนร่วมสร้างความรู้สาธารณะ

4.2 ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สร้างองค์ความรู้ และพัฒนานวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ได้ เช่น ใช้สื่อดิจิทัลในการแปลงแนวคิดให้ออกมาเป็นผลงานรูปธรรม ผสมผสานสื่อดิจิทัลที่มีอยู่เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้นมา

4.3 การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหา การใช้ไอซีทีเพื่อประเมินความถูกต้องของข้อมูลได้อย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงสามารถค้นหาและประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ไขปัญหา

ทักษะด้านดิจิทัล (digital literacy) ในด้านการเป็นทักษะที่จำเป็นประการหนึ่งสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 พอที่จะสรุปได้ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการใช้ดิจิทัล ประกอบด้วยความสามารถในการโปรแกรมพื้นฐานในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการนำเสนองาน ความสามารถในการใช้ web browser และความสามารถในการใช้โปรแกรมสืบค้นข้อมูลและใช้โปรแกรมเพื่อสื่อสารข้อมูล และใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ 2) ด้านความเข้าใจดิจิทัล ได้แก่ ความสามารถในการประเมินความถูกต้องเหมาะสมของข้อมูลในโลกออนไลน์ การเข้าใจความหมายของภาพ

สัญลักษณ์ ความตระหนักในผลกระทบของสื่อออนไลน์ที่มีต่อสังคม วัฒนธรรม และความสามารถในการใช้สื่อดิจิทัลอย่างปลอดภัย ไม่เสียความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย 3) ด้านการสร้างดิจิทัล คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อผลิตเนื้อหา สร้างสื่อ เช่น ภาพ วิดีโอ และสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับการได้งานทำ

ตามธรรมชาติของการทำงานนั้น ผู้ที่ทำงานต้องการแสวงหางานทำและนายจ้างก็แสวงหาลูกจ้างที่มี เนื่องจากในตลาดแรงงานมีความแตกต่างกัน งานบางอย่างเรียกกร้องทักษะในการทำงาน และงานบางอย่างเป็นงานประเภทการใช้แรงงาน เนื่องจากการหางานทำในส่วนของผู้ทำงานและการคัดเลือกคนงานในส่วนของนายจ้างเป็นการลงทุนที่มีค่าใช้จ่าย ดังนั้นหากผู้ทำงานต้องการทำงานในอาชีพใดเป็นระยะเวลาอันยาวนานก็อาจจะยอมที่จะหางานจนกว่าที่จะแน่ใจว่าได้งานที่ดีเพื่อให้คุ้มค่ากับค่าใช้จ่าย ดังนั้น ในสภาพที่ตลาดแรงงานมีการให้ข่าวสารข้อมูลน้อย ทั้งนายจ้างและแรงงานขาดความรู้เกี่ยวกับโอกาสของการจ้างงานในตลาดแรงงาน ผู้ที่หางานทำมักจะเลือกงานแรกที่ได้รับ การเสนอเนื่องจากขาดข้อมูลเปรียบเทียบ จึงมักใช้เวลาหางานอื่นและข้อมูลอื่นประกอบ การใช้เวลาเพื่อจะหางานทำจึงนับเป็นการลงทุน อย่างหนึ่งของผู้หางานทำ ในกรณีนี้การว่างงานจะเกิดขึ้นเพราะปัญหาด้านการขาดข่าวสารข้อมูลที่ชัดเจนและกว้างขวางพอที่จะทำให้ผู้หางานและผู้จ้างงานพบกันในเวลาที่เหมาะสม เมื่อพิจารณาในข้อนี้การว่างงานอาจเป็นการว่างงานชั่วคราวและเป็นไปโดยสมัครใจ เนื่องจากอยู่ในช่วงของการหางานทำ โดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าสู่ตลาดแรงงานก็คือ ระบบข่าวสารแรงงานที่ได้รับ อัตราค่าจ้างที่พอใจ ทักษะในการทำงาน และฐานะทางเศรษฐกิจ

สาเหตุของการว่างงาน

สาเหตุการว่างงานที่พบในแต่ละยุคสมัยมีความแตกต่างกัน อันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และตลาดแรงงานซึ่งอาจจำแนกได้ 2 ประการ คือ สาเหตุจากปัจจัยภายนอก และสาเหตุจากปัจจัยภายใน

1. สาเหตุจากปัจจัยภายนอก มีดังนี้

- 1.1 ปริมาณแรงงานเพิ่มขึ้นอย่างไม่ได้สัดส่วนกับความต้องการแรงงานของตลาดแรงงาน
- 1.2 ภาวะความต้องการของตลาดแรงงานในแต่ละสาขาอาชีพ
- 1.3 การเคลื่อนย้ายแรงงานตามฤดูกาลจากภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรมทำให้เกิดการว่างงานในช่วงหางานทำ
- 1.4 แนวโน้มการลดจำนวนแรงงานจากการใช้เทคโนโลยีและการใช้เครื่องจักรแทนแรงงานมนุษย์
- 1.5 สภาวะการแข่งขันที่สูงทำให้มีการใช้นวัตกรรมเพื่อลดต้นทุน
- 1.6 ภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้นทำให้มีการหางานใหม่เพื่อให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายส่งผลต่อภาวะการว่างงานชั่วคราวในขณะหางาน เป็นการว่างงานอันเนื่องมาจากบุคคลเปลี่ยนงานเดิม
- 1.7 การย้ายฐานการผลิตภาคอุตสาหกรรมเพื่อลดต้นทุนด้านแรงงาน
- 1.8 การว่างงานที่เกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ

2. สาเหตุจากปัจจัยภายใน มีดังนี้

- 2.1 การเป็นผู้ว่างงานโดยสมัครใจเนื่องจากไม่พอใจในค่าจ้างและสภาพการทำงาน
- 2.2 การขาดความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น ความบกพร่องด้านบุคลิกภาพด้านการปรับตัว ความบกพร่องด้านสังคม
- 2.3 ความพิการหรือโรคร้ายแรง
- 2.4 การเลิกงาน
- 2.5 การว่างงานเนื่องจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น การศึกษาต่อ การรองาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สงศ์ บุญปลูก (2555) ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับดีมาก ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะพิสัยอยู่ในระดับมาก และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาระดับบัณฑิตศึกษาพบว่าผู้ประกอบการประเมินความพึงพอใจต่อคุณลักษณะบัณฑิตระดับปริญญาโท ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับปริญญาเอก ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะพิสัยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาระดับบัณฑิตศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกของบัณฑิต ระดับปริญญาโท ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับปริญญาเอก ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

สัญญา คำดีและคณะ (2558) ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์บัณฑิต สำหรับบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จากวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 ซึ่งมีจำนวนบัณฑิตทั้งสิ้น 90 คน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ และประเมินอัตลักษณ์บัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี 4 ด้าน

คือ 1) ด้านจิตบริการ 2) ด้านการคิดเชิงวิเคราะห์ 3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 4) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะการปฏิบัติเชิงวิชาชีพ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความรู้ และด้านทักษะทางปัญญา โดยผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่ออัตลักษณ์บัณฑิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่ออัตลักษณ์บัณฑิตในด้านต่าง ๆ ในระดับมากทุกด้าน

ผลการรอง เทพรัักษ์ (2557) ได้ศึกษาพฤติกรรมการหางานทำที่ส่งผลต่อการมีงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตสงขลา โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีงานทำ อัตราการว่างงาน พฤติกรรมการหางานทำ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการเตรียมตัวสมัครงานของบัณฑิต ประชากร คือ บัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตสงขลา ที่จบการศึกษาในภาคการศึกษา 2550-2554 จำนวน 7,593 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิโดยใช้หน่วยคณะและสาขาเป็นชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 390 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีงานทำของบัณฑิตได้แยกเป็น 2 ส่วน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยพฤติกรรมการหางานทำ โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่พบว่าส่งผลต่อการมีงานทำของบัณฑิต ได้แก่อาชีพของบิดา รูปร่างหน้าตา ความпенผู้นำ ความเชื่อมั่นในตนเอง และความกล้าแสดงออก ประสบการณ์การทำงานของบัณฑิต ส่วนปัจจัยด้านพฤติกรรมการหางานทำที่ส่งผลต่อการมีงานทำ ได้แก่ การเตรียมตัวด้านคอมพิวเตอร์ การหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตำแหน่งงาน 2) พฤติกรรมการหางานทำของบัณฑิต พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่หาข่าวสารเกี่ยวกับตำแหน่งงานวางจากสื่ออินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ สื่อหนังสือพิมพ์โดยจำนวนแหล่งงานที่สมัครเฉลี่ยประมาณคนละ 2-3 แห่ง นอกจากนี้ยังพบว่ามีบัณฑิตเตรียมตัวก่อนการสมัครงานด้านภาษาต่างประเทศประมาณ 89% ด้านคอมพิวเตอร์ประมาณ 77% สิ่งที่บัณฑิตคำนึงถึงในการสมัครงานมากที่สุดคือ คุณวุฒิและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา รองลงมา คือ ชื่อเสียงของบริษัท และการมีคนที่รู้จักทำอยู่ก่อนตามลำดับ 4) ปัญหาและอุปสรรคในการสมัครงาน เรียงตามลำดับตามจำนวนบัณฑิตที่ประสบปัญหาเหล่านี้จากมากไปน้อย ดังนี้สอบเข้าทำงานไม่ได้ เจื่อนไซในการจ้างมีมากเกินไป ปัญหาระยะทางระหว่างที่ทำงานและที่พัก ตำแหน่งงานว่างน้อย ขาดคุณสมบัติเฉพาะด้าน มีการใช้ระบบอุปถัมภ์กตองลตวุฒิในการสมัครงาน จำนวนผู้สมัครสูง เป็นโอกาสของนายจ้างที่จะตัดสินใจเลือก ขาดประสบการณ์การทำงานด้านอื่น ๆ เรียนมาไม่ตรงกับงาน อายุมาก ไม่มีงานที่มั่นคงและมีรายได้ดี ไม่มีผู้ค้าประกันการเข้าทำงาน ผลการเรียนไม่ดี สำหรับข้อเสนอแนะในการเตรียมตัวสมัครงาน ได้แก่ ควรมีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ในระดับที่ใช้งานได้มากกว่า 1 โปรแกรม ควรสมัครเป็น ควรใส่ใจรายละเอียดเกี่ยวกับการแต่งกาย ควรฝึกบุคลิกด้านการพูด ควรมีความสามารถพิเศษด้านอื่นนอกเหนือไปจากคุณวุฒิที่เรียนจบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการได้งานทำของบัณฑิต
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบ TQF เฉลี่ย
4. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรที่ศึกษาในด้านการได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาของบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 ในประเด็นต่อไปนี้ประกอบด้วย

- 1) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำ
- 2) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ประกอบอาชีพอิสระ
- 3) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา
- 4) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่มีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว
- 5) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
- 6) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่อุปสมบท
- 7) จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่เกณฑ์ทหาร
- 8) เงินเดือนเฉลี่ยหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ

2. ตัวแปรที่ศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1) การประพฤติตัวอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ด้านความมีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีน้ำใจจิตอาสาเพื่อส่วนรวม การพัฒนาอุปนิสัย

2) คุณธรรม จริยธรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ด้านความขยันหมั่นเพียร การเป็นแบบอย่างที่ดี การประหยัดใช้สิ่งของส่วนรวม มีความยุติธรรม

2.2 ด้านความรู้

1) ความรู้ในทฤษฎีและกระบวนการในสาขาที่ศึกษา การอธิบายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงาน ความรู้ในข้อบังคับหรือธรรมเนียมปฏิบัติของอาชีพหรือวิชาชีพ

2) ความสามารถในการใช้ความรู้ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน ความทันสมัยของความรู้ และการแสวงหาความรู้

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

1) ความสามารถด้านความเข้าใจข้อมูล สามารถแยกแยะข้อเท็จจริง ตรวจสอบ ประเมินข้อมูลก่อนนำมาใช้

2) ความสามารถในการคิด ในด้านการคิดเชื่อมโยงความรู้ คิดแก้ปัญหา การวางแผนการทำงาน มีเหตุผลในการตัดสินใจ และคิดหาวิธีการทำงานใหม่ที่ดีกว่าเดิม

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

1) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านความเป็นมิตร การทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ การเคารพสิทธิหน้าที่

2) ความรับผิดชอบ ด้านความรับผิดชอบต่อในงานหน้าที่ของตนและกลุ่ม การพัฒนาตนเองในวิชาชีพ การปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่ม

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

1) การวิเคราะห์เชิงตัวเลข ด้านการคำนวณหรือประมาณค่า การใช้คณิตศาสตร์หรือสถิติในการสรุปข้อมูล

2) การสื่อสาร ด้านทักษะการใช้ภาษาไทย การสื่อสารด้วยการพูดและการเขียน การเลือกวิธีนำเสนอข้อมูลที่เหมาะสม

3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน การอุปกรณ์เทคโนโลยีในการบันทึก ประมวลผลและแปลความหมายข้อมูล

2.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการดำเนินงานทำของบัณฑิต

1.1 ประชากรในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,202 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำงานทำภายใน 1 ปีหลังจากสำเร็จการศึกษา จำนวน 954 คน คิดเป็นร้อยละ 79.39 ตามที่แสดงข้อมูลในตารางที่ 3-1-3-7

ตารางที่ 3-1 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจการได้งานทำ

คณะ/วิทยาลัย	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการมีงานทำ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. คณะครุศาสตร์	187	131	70.05
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	271	227	83.76
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	401	348	86.78
4. คณะวิทยาการจัดการ	202	144	71.28
5. วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย	66	50	75.76
6. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	75	54	72.00
ภาพรวมมหาวิทยาลัย	1,202	954	79.39

ข้อมูลในตาราง 3-1 แสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงปีการศึกษา 2561 ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการมีงานทำภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 1,202 คน และตอบแบบสำรวจจำนวน 954 คน คิดเป็นร้อยละ 79.39

ตารางที่ 3-2 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะครุศาสตร์

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการมีงานทำ	
		จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาอังกฤษ	59	42	71.18
2. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ศึกษา	27	19	70.37
3. การศึกษาปฐมวัย	47	33	70.21
4. การประถมศึกษา	2	n/a	n/a
5. พลศึกษา	52	37	71.15
คณะครุศาสตร์	187	131	70.05

ข้อมูลในตาราง 3-2 แสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากคณะครุศาสตร์ปีการศึกษา 2561 ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการมีงานทำภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 187 คนจาก 5 สาขาวิชา และตอบแบบสำรวจจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 70.05 (ยกเว้นบัณฑิตสาขาการประถมศึกษาซึ่งไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ในครั้งนี้)

ตารางที่ 3-3 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำ	
		จำนวน	ร้อยละ
1. คณิตศาสตร์	65	60	92.31
2. คอมพิวเตอร์ศึกษา	37	29	78.37
3. ฟิสิกส์	25	22	88.00
4. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	60	45	75.00
5. ชีววิทยา	29	24	82.76
6. เคมี	6	5	83.33
7. วิทยาการคอมพิวเตอร์	15	11	73.33
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ	10	10	100.00
9. เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร	11	10	90.90
10. สัตวศาสตร์	13	11	84.61
คณะวิทยาศาสตร์	271	227	83.76

ข้อมูลในตาราง 3-3 แสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีปีการศึกษา 2561 ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 271 คน จาก 10 สาขาวิชา และตอบแบบสำรวจจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 83.76

ตารางที่ 3-4 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำ	
		จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาไทย	67	63	94.03
2. สังคมศึกษา	60	57	95.00
3. ภาษาจีน	14	11	78.57
4. ดนตรีศึกษา	2	2	100.00
5. ศิลปศึกษา	15	13	86.66
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	22	19	86.36
7. ภาษาจีน (ศศ.บ.)	15	13	86.66
8. นิติศาสตร์ (น.บ.)	45	40	88.88
9. รัฐประศาสนศาสตร์ (ร.บ.บ.)	123	96	78.04

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำงาน	
		จำนวน	ร้อยละ
10. การพัฒนาชุมชน	38	34	89.47
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	401	348	86.78

ข้อมูลในตาราง 3-4 แสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีการศึกษา 2561 ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำงานภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 401 คน จาก 10 สาขาวิชา และตอบแบบสำรวจจำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 86.78

ตารางที่ 3-5 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะวิทยาการจัดการ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำงาน	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. นิเทศศาสตร์ (นศ.บ.)	22	16	72.72
2. การท่องเที่ยว	25	18	72.00
3. การบัญชี (บช.บ)	44	31	70.45
4. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	11	8	72.72
5. การตลาด	36	26	72.72
6. การจัดการทั่วไป (บธ.บ.4 ปี)	64	45	70.31
คณะวิทยาการจัดการ	202	144	71.28

ข้อมูลในตาราง 3-5 แสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาการจัดการปีการศึกษา 2561 ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำงานภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 202 คนจาก 6 สาขาวิชา และตอบแบบสำรวจจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 71.28

ตารางที่ 3-6 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำงาน	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. มวยไทยศึกษา	4	4	100.00
2. สาธารณสุขศาสตร์	58	42	72.41
3. การแพทย์แผนไทย (พท.บ.)	4	4	100.00
ว.มวยไทยและการแพทย์แผนไทย	66	50	75.76

ข้อมูลในตาราง 3-6 แสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยปีการศึกษา 2561 ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 66 คน จาก 3 สาขาวิชา และตอบแบบสำรวจจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 75.76

**ตารางที่ 3-7 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะเทคโนโลยี
อุตสาหกรรม**

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี (คน)	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เทคโนโลยีโยธา	21	15	71.42
2. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต	13	10	76.92
3. เทคโนโลยีไฟฟ้า	41	29	70.73
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต	75	54	72.00

ข้อมูลในตาราง 3-7 แสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาจากคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมปีการศึกษา 2561 ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำภายใน 1 ปี หลังสำเร็จการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2561 มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 75 คนจาก 3 สาขาวิชาและตอบแบบสำรวจจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 72.00

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรีตามกรอบ TQF เฉลี่ย

2.1 ประชากรในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 ที่ได้งานทำในหน่วยงานจำนวน 626 คนตามข้อมูลจากการสำรวจ
การได้งานทำของบัณฑิต

2.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 ที่ได้งานทำในหน่วยงานจำนวน 517 คน คิดเป็นร้อยละ 82.58
ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดที่ได้งานทำในหน่วยงานตามที่แสดงข้อมูลในตารางที่ 3-8 ถึง
3-14 โดยผู้ให้ข้อมูลได้แก่นายจ้างผู้ใช้บัณฑิตในหน่วยงาน

ตารางที่ 3-8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างใน
ภาพรวม

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้อ่านทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
1. คณะครุศาสตร์	95	74	77.89
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	163	138	84.66
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	220	193	87.73
4. คณะวิทยาการจัดการ	77	66	85.71
5. วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย	46	36	78.26
6. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	25	19	76.00
ภาพรวมมหาวิทยาลัย	626	526	84.03

ข้อมูลในตาราง 3-8 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีบัณฑิตที่ได้อ่านทำ
ในหน่วยงานภายใน 1 ปีจากทุกคณะและวิทยาลัยจำนวนทั้งสิ้น 626 คน และนำมาศึกษาจำนวน
517 คน คิดเป็นร้อยละ 84.03

ตารางที่ 3-9 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะ
ครุศาสตร์

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้อ่านทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาอังกฤษ	29	20	68.96
2. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ศึกษา	14	12	85.71
3. การศึกษาปฐมวัย	29	21	72.41
4. การประถมศึกษา	n/a	n/a	n/a
5. พลศึกษา	23	21	91.30
คณะครุศาสตร์	95	74	77.89

ข้อมูลในตาราง 3-9 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จ
การศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะครุศาสตร์
ซึ่งมีบัณฑิตที่ได้อ่านทำในหน่วยงานภายใน 1 ปีจาก 4 สาขาวิชาจำนวนทั้งสิ้น 95 คน และนำมาศึกษา
จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 77.89

ตารางที่ 3-10 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
1. คณิตศาสตร์	56	49	87.5
2. คอมพิวเตอร์ศึกษา	21	18	85.71
3. ฟิสิกส์	12	9	75
4. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	34	31	91.17
5. ชีววิทยา	18	13	72.22
6. เคมี	2	2	100
7. วิทยาการคอมพิวเตอร์	6	5	83.33
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ	5	3	60
9. เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร	3	3	100
10. สัตวศาสตร์	6	5	83.33
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	163	138	84.66

ข้อมูลในตาราง 3-10 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งมีบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงานภายใน 1 ปีจาก 10 สาขาวิชาจำนวนทั้งสิ้น 163 คน และนำมาศึกษาจำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 84.66

ตารางที่ 3-11 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาไทย	54	48	88.89
2. สังคมศึกษา	39	35	89.74
3. ภาษาจีน	7	5	71.43
4. ดนตรีศึกษา	2	2	100
5. ศิลปศึกษา	9	7	77.78
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	12	10	83.33
7. ภาษาจีน (ศศ.บ.)	10	9	90
8. นิติศาสตร์ (น.บ.)	21	17	80.95
9. รัฐประศาสนศาสตร์ (รป.บ.)	48	45	93.75

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
10. การพัฒนาชุมชน	18	15	83.33
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	218	193	87.73

ข้อมูลในตาราง 3-11 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงานภายใน 1 ปีจาก 9 สาขาวิชาจำนวนทั้งสิ้น 218 คน และนำมาศึกษาจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 87.73

ตารางที่ 3-12 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะวิทยาการจัดการ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
1. นิเทศศาสตร์ (นศ.บ.)	4	3	75.00
2. การท่องเที่ยว	6	5	83.33
3. การบัญชี (บช.บ)	24	20	83.33
4. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3	3	100.00
5. การตลาด	17	15	88.23
6. การจัดการทั่วไป (บธ.บ.4 ปี)	23	20	86.95
คณะวิทยาการจัดการ	77	66	85.71

ข้อมูลในตาราง 3-12 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งมีบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงานภายใน 1 ปีจาก 6 สาขาวิชาจำนวนทั้งสิ้น 77 คน และนำมาศึกษาจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71

ตารางที่ 3-13 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
1. มวยไทยศึกษา	4	3	75
3. สาธารณสุขศาสตร์	39	30	76.92

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
4. การแพทย์แผนไทย (พท.บ.)	3	3	100
ว.มวยไทยและการแพทย์แผนไทย	38	36	78.26

ข้อมูลในตาราง 3-13 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของวิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย ซึ่งมีบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงานภายใน 1 ปีจาก 4 สาขาวิชาจำนวนทั้งสิ้น 46 คน และนำมาศึกษาจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26

ตารางที่ 3-14 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล	
		จำนวน	ร้อยละ
1. เทคโนโลยีโยธา	7	5	71.42
2. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต	5	3	60.00
3. เทคโนโลยีไฟฟ้า	13	11	84.61
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	25	19	76.00

ข้อมูลในตาราง 3-14 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งมีบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงานภายใน 1 ปีจาก 3 สาขาวิชาจำนวนทั้งสิ้น 24 คน และนำมาศึกษาจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 76.00

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาติดตามภาวะการปฏิบัติงานของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561 เป็นแบบสอบถามแบบผสมผสานระหว่างคำถามแบบปลายปิด (closed form) และคำถามแบบปลายเปิด (opened form) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการได้งานทำของบัณฑิต

แบบสอบถามในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ-นามสกุลของบัณฑิต สาขาวิชาและคณะที่สำเร็จการศึกษา

1.2 ตอนที่ 2 สอบถามการมีงานทำขณะกำลังศึกษา โดยชนิดของคำถามในตอนนี้ประกอบด้วยแบบคำถามสองคำตอบ (dichotomous question) และแบบคำถามให้เลือกตอบ (multiple choice question) 1 คำตอบ โดยสอบถามเกี่ยวกับการมีงานทำก่อนเข้ารับการศึกษา การเป็นเจ้าของกิจการก่อนเข้ารับการศึกษา และการเปลี่ยนตำแหน่งงานหลังสำเร็จการศึกษา

1.3 ตอนที่ 3 สอบถามสภาพการมีงานทำ ชนิดของคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ 1 คำตอบ โดยสอบถามการได้งานทำในปัจจุบันและสภาพการไม่ได้งานทำในกรณีศึกษาต่อ อุปสมบท และเกณฑ์ทหาร

1.4 ตอนที่ 4 สอบถามสาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน ชนิดของคำถามในตอนนี้เป็นแบบให้เลือกหลายคำตอบจากคำถามที่กำหนดให้ โดยมีคำถามปลายเปิดสำหรับคำตอบอื่น ๆ

1.5 ตอนที่ 5 สอบถามในกรณีบัณฑิตที่ได้ออกงานทำในหน่วยงานเกี่ยวกับประเภทงานที่ทำ เงินเดือนที่ได้รับ และคุณลักษณะที่ช่วยให้ได้งานทำในหน่วยงาน ชนิดของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ 1 คำตอบและเลือกตอบหลายคำตอบ

1.6 ตอนที่ 6 สอบถามในกรณีที่ประกอบอาชีพอิสระ โดยสอบถามเกี่ยวกับประเภทของงานและรายได้ที่ได้รับเฉลี่ยต่อเดือน

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ชนิดของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) จำนวน 32 ข้อสำหรับบัณฑิตที่ไม่ใช่สาขาครุศาสตร์ และจำนวน 39 ข้อสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขาครุศาสตร์ซึ่งเพิ่มเติมคุณลักษณะด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

2. รายการคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตามคุณลักษณะในแต่ละด้านมีดังนี้

2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีจำนวน 7 ข้อ

2.1.1 การประพฤติตัวอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

- 1) ความมีวินัย
- 2) ความซื่อสัตย์สุจริต
- 3) ความมีน้ำใจ เสียสละ มีจิตอาสาเพื่อส่วนรวม
- 4) การพัฒนาอุปนิสัยของตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.1.2 คุณธรรม จริยธรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

- 1) มีความขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค
- 2) การเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่น
- 3) ประหยัดในการใช้สิ่งของส่วนรวม

2.2 ด้านความรู้ จำนวน 5 ข้อ

2.2.1 ความรู้เชี่ยวชาญตามสาขาที่จบ

- 1) มีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีและกระบวนการในสาขาที่เรียน
- 2) สามารถอธิบาย สรุป หรือนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานได้อย่าง

ถูกต้อง ชัดเจน

- 3) รู้ข้อบังคับ ธรรมเนียมปฏิบัติของศาสตร์ในสาขาหรือวิชาชีพ

- 2.2.2 ความสามารถด้านการใช้ความรู้
- 1) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำงานหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่
 - 2) มีความรู้ทันสมัยและติดตามความก้าวหน้าของความรู้ในสาขาวิชาที่เรียน
- 2.3 ด้านทักษะทางปัญญา จำนวน 6 ข้อ
- 2.3.1 ความสามารถด้านความเข้าใจข้อมูล
- 1) สามารถแยกแยะ ค้นหาข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ หรือปัญหาที่พบได้
 - 2) มีการตรวจสอบ และการประเมินข้อมูลก่อนนำข้อมูลไปใช้
- 2.3.2 ความสามารถในการคิด
- 1) คิดเชื่อมโยงความรู้ในการปฏิบัติงาน
 - 2) คิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลและหลักการทฤษฎีเป็นแนวทาง
 - 3) มีเหตุผลในการตัดสินใจ
 - 4) การคิดหาวิธีการทำงานใหม่ที่ดีกว่าเดิม
- 2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 7 ข้อ
- 2.4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 1) เป็นมิตรที่ดีกับผู้อื่น
 - 2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม
 - 3) แก้ปัญหาของกลุ่มอย่างสร้างสรรค์
 - 4) เคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น
- 2.4.2 ความรับผิดชอบ
- 1) รับผิดชอบงานในหน้าที่ของตน
 - 2) ร่วมรับผิดชอบงานของกลุ่ม
 - 3) ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อตกลงของกลุ่ม
- 2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 7 ข้อ
- 2.5.1 การวิเคราะห์เชิงตัวเลข
- 1) การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหรือประมาณค่าโดยใช้ตัวเลข
 - 2) การใช้คณิตศาสตร์หรือสถิติในการสรุปข้อมูล
- 2.5.2 การสื่อสาร
- 1) ใช้ภาษาไทยได้อย่างดี
 - 2) ทักษะการสื่อสารด้วยการพูด
 - 3) การเลือกวิธีนำเสนอข้อมูลที่เหมาะสมกับสถานการณ์
- 2.5.3 ทักษะการใช้เทคโนโลยี
- 1) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน
 - 2) สามารถใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อบันทึกข้อมูล ประมวลผล และแปล

ความหมาย

2.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (เฉพาะบัณฑิตสาขาครุศาสตร์) จำนวน 7 ข้อ

- 2.6.1 สามารถเขียนแผนการสอนตามหลักสูตร
- 2.6.2 สามารถจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน
- 2.6.3 มีทักษะด้านการใช้สื่อการเรียนรู้
- 2.6.4 มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่สอน
- 2.6.5 สามารถดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 2.6.6 มีความรู้และทักษะด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน
- 2.6.7 มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาติดตามการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561 ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. เครื่องมือในการศึกษาติดตามการมีงานทำของบัณฑิต

1.1 ศึกษาคำอธิบายและเกณฑ์การประเมินระดับสาขาวิชา ระดับคณะ/วิทยาลัยและระดับหน่วยงานในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในเรื่องร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

1.2 จัดทำร่างแบบสอบถามตามประเด็นที่ศึกษา

1.3 หาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านเพื่อให้ข้อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและตัวชี้วัดศึกษาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence : IOC)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือมีดังต่อไปนี้

1) ดร.อาคม เจริญสุข	รองอธิการบดี
2) ผศ.ดร.ชัชวาล อร่ามหล้า	รองอธิการบดีดูแลงานประกันคุณภาพ
3) ผศ.ดร.นฤมล ชูเมือง	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

1.4 ทดลองนำไปใช้สอบถามกับนักศึกษาและบุคลากรเพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยดำเนินการปรับปรุงและจัดทำเป็นแบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

2. เครื่องมือในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้าง

2.1 ศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และคำอธิบายประกอบ

2.2 สัมภาษณ์และเขียนนิยามสำหรับใช้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.3 สร้างแบบสอบถามโดยยึดแนวทางคำอธิบายและนิยามที่กำหนด

2.4 หาคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านเพื่อให้ข้อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและคุณลักษณะ

ตามโครงสร้างที่กำหนด และนำข้อคิดเห็นทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ วัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence : IOC) โดยเลือกใช้เฉพาะข้อความที่มี ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือมีดังต่อไปนี้

1) ดร.อาคม เจริญสุข	รองอธิการบดี
2) ผศ.ดร.ชัชวาล อร่ามหล้า	รองอธิการบดีดูแลงานประกันคุณภาพ
3) ผศ.ดร.นฤมล ชูเมือง	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

2.5 หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามคุณภาพ บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ไปทดลองใช้กับ กลุ่มทดลองซึ่งเป็น อาจารย์นิเทศในรายวิชาฝึกปฏิบัติการวิชาชีพครูจำนวน 30 คน คำนวณค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient reliability) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.81

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสอบถามใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยใช้ข้อมูลติดต่อจากสำนักส่งเสริมวิชาการ และงานทะเบียนทางโทรศัพท์
2. สำหรับการสอบถามการดำเนินงานทำของบัณฑิตใช้การสัมภาษณ์บัณฑิต
3. สำหรับการสอบถามความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจะขอข้อมูลสำหรับการติดต่อนายจ้างจากบัณฑิตที่ดำเนินงานทำในหน่วยงานและติดต่อขอสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
4. ระยะเวลาสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลคือเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม 2563
5. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item - Objective Congruence : IOC) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547 : 242)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานทำของบัณฑิต ได้แก่ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

1) การคำนวณค่าร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ภายใน 1 ปี ดำเนินการดังนี้

$$\frac{(\text{จำนวนบัณฑิตที่ดำเนินงานทำ} + \text{จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ}) \times 100}{\text{จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด}}$$

จำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจทั้งหมด

2) การคำนวณค่าคะแนน ดำเนินการดังนี้

$$\frac{(\text{ค่าร้อยละของบัณฑิตที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ} \times 5)}{100}$$

100

2.2 สถิติในการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนายจ้าง ใช้การหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยเกณฑ์การพิจารณาคุณภาพบัณฑิตใช้การกำหนดน้ำหนักคะแนนแบบจัดอันดับ 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's 5 rating scale) โดยปรับใช้เกณฑ์ของเบสท์ (Best. 1978; อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 100) ดังต่อไปนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	พึงพอใจในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	พึงพอใจในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	พึงพอใจในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	พึงพอใจในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษการดำเนินงานทำ

ผลการศึกษาคิดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561 นำเสนอในภาพรวมของมหาวิทยาลัย ระดับคณะ วิทยาลัยและสาขาวิชา ตามลำดับต่อไปนี้

1. บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในระดับมหาวิทยาลัย
2. บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะครุศาสตร์
3. บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
5. บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะวิทยาการจัดการ
6. บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย
7. บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ตอนที่ 1 บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในระดับมหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีในระดับมหาวิทยาลัยประกอบด้วยข้อมูลจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจ จำนวนบัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาหรือประกอบอาชีพอิสระ และจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำในกรณีต่าง ๆ โดยนำเสนอในตารางที่ 4-1 ถึง 4-4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-1 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจ

คณะ/วิทยาลัย	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการมีงานทำ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. คณะครุศาสตร์	187	131	70.05
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	271	227	83.76
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	401	348	86.78
4. คณะวิทยาการจัดการ	202	144	71.28
5. วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย	66	50	75.76
6. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	75	54	72.00
ภาพรวมมหาวิทยาลัย	1,202	954	79.39

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และจำนวนที่ตอบแบบสอบถาม โดยในภาพรวมของมหาวิทยาลัยมีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 1,202 คน และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการได้งานทำมีจำนวน 954 คน คิดเป็นร้อยละ 79.39

ตารางที่ 4-2 จำนวนบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่ได้งานทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและ รายได้เฉลี่ย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ	จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำภายใน 1 ปี	จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
				\bar{X}	S
1. คณะครุศาสตร์	12	95	21	10,637	2,985
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	15	163	48	12,391	8,696
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	43	220	59	11,353	3,870
4. คณะวิทยาการจัดการ	13	77	45	11,815	5,434
5. วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย	0	46	4	10,409	3,138
6. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	5	25	20	13,460	5,868
ภาพรวมมหาวิทยาลัย	88	626	197	11,630	5,729

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาและที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทั้งในภาพรวมของมหาวิทยาลัยและจำแนกตามคณะและวิทยาลัย โดยในระดับมหาวิทยาลัยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำภายใน 1 ปีมีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20
2. จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำมีจำนวน 626 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60
3. จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระเท่ากับ 11,630 บาท

ตารางที่ 4-3 จำนวนบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท	จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร
1. คณะครุศาสตร์	0	0	0	0	3
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	0	0	0	0	1
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13	0	4	0	9
4. คณะวิทยาการจัดการ	7	0	0	1	1
5. วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย	0	0	0	0	0

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่มีงานทำ ก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ มีกิจการของ ตนเอง ก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิต ที่ศึกษาต่อ ระดับ บัณฑิตศึกษา	จำนวน บัณฑิต ที่อุปสมบท	จำนวน บัณฑิต ที่เกณฑ์ ทหาร
6. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	1	0	0	0	3
ภาพรวมมหาวิทยาลัย	21	0	4	1	17

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ยังไม่ได้ทำงานตามกรณีต่าง ๆ โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20
2. จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน
3. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40
4. จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบทมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10
5. จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหารมีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

ตารางที่ 4-4 ร้อยละของบัณฑิตของมหาวิทยาลัยที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน	ร้อยละ	
1. คณะครุศาสตร์	116	88.54	4.42
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	211	92.95	4.65
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	279	80.17	4.01
4. คณะวิทยาการจัดการ	122	84.72	4.23
5. วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย	50	100	5
6. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	45	83.33	4.17
ภาพรวมมหาวิทยาลัย	823	86.27	4.31

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงค่าร้อยละและค่าคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีแสดงในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัยและจำแนกตามคณะและสาขาวิชา ดังนี้

1. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระในระดับมหาวิทยาลัยเท่ากับ 86.27 คิดเป็น 4.31 คะแนน
2. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระคณะครุศาสตร์เท่ากับ 88.54 คิดเป็น 4.42 คะแนน
3. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเท่ากับ 92.95 คิดเป็น 4.65 คะแนน
4. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์เท่ากับ 80.17 คิดเป็น 4.01 คะแนน
5. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระคณะวิทยาการจัดการเท่ากับ 84.72 คิดเป็น 4.23 คะแนน

6. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยเท่ากับ 85.18 คิดเป็น 4.25 คะแนน

7. ร้อยละของบัณฑิตที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเท่ากับ 83.33 คิดเป็น 4.17 คะแนน

ตอนที่ 2 บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะครุศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีของคณะครุศาสตร์ประกอบด้วยข้อมูลจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาโทที่ตอบแบบสำรวจ จำนวนบัณฑิตที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาหรือประกอบอาชีพอิสระ และจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ โดยนำเสนอในตารางที่ 4-5 ถึง 4-8 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-5 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะครุศาสตร์

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำ	
		จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาอังกฤษ	59	42	71.18
2. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ศึกษา	27	19	70.37
3. การศึกษาปฐมวัย	47	33	70.21
4. การประถมศึกษา	2	n/a	n/a
5. พลศึกษา	52	37	71.15
คณะครุศาสตร์	187	131	70.05

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และจำนวนที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 187 คน และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำมีจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 70.05 โดยเมื่อจำแนกเป็นสาขาวิชาพบว่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจมีตั้งแต่ร้อยละ 70.21 ถึงร้อยละ 71.18 โดยไม่สามารถเก็บข้อมูลบัณฑิตในสาขาวิชาการประถมศึกษาได้ (n/a)

ตารางที่ 4-6 จำนวนบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้ทำงาน	จำนวนบัณฑิตที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปี	จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
				\bar{X}	S
1. ภาษาอังกฤษ	4	29	9	11,420	2,599
2. เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ศึกษา	2	14	3	10,000	1,921
3. การศึกษาปฐมวัย	2	29	2	10,710	3,030
4. การประถมศึกษา	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ	จำนวนบัณฑิตที่ได้ออกงานทำภายใน 1 ปี	จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
				\bar{X}	S
5. พลศึกษา	4	23	7	9,925	3,638
คณะครุศาสตร์	12	95	21	10,637	2,985

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ที่ได้ออกงานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาและที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำภายใน 1 ปีมีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.16
2. จำนวนบัณฑิตที่ได้ออกงานทำมีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 72.51
3. จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 16.03
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ได้ออกงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระเท่ากับ 10,637 บาท

ตารางที่ 4-7 จำนวนบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท	จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร
1. ภาษาอังกฤษ	0	0	0	0	0
2. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ศึกษา	0	0	0	0	0
3. การศึกษาปฐมวัย	0	0	0	0	0
4. การประถมศึกษา	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
5. พลศึกษา	0	0	0	0	3
คณะครุศาสตร์	0	0	0	0	3

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ที่ยังไม่ได้ทำงานตามกรณีต่าง ๆ โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน
2. จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน
3. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวน 0 คน
4. จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบทมีจำนวน 0 คน
5. จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหารมีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.29

ตารางที่ 4-8 ร้อยละของบัณฑิตของคณะครุศาสตร์ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน	ร้อยละ	
1. ภาษาอังกฤษ	38	90.47	4.52
2. เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ศึกษา	17	89.47	4.47
3. การศึกษาปฐมวัย	31	93.93	4.69
4. การประถมศึกษา	n/a	n/a	n/a
5. พลศึกษา	30	81.08	4.05
คณะครุศาสตร์	116	88.54	4.42

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงค่าร้อยละและค่าคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีในระดับคณะและจำแนกตามสาขาดังต่อไปนี้

1. คณะครุศาสตร์ ร้อยละ 88.54 คิดเป็น 4.42 คะแนน
2. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 90.47 คิดเป็น 4.52 คะแนน
3. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา ร้อยละ 89.47 คิดเป็น 4.47 คะแนน
4. สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ร้อยละ 93.93 คิดเป็น 4.69 คะแนน
5. สาขาวิชาพลศึกษา ร้อยละ 81.08 คิดเป็น 4.05 คะแนน

ตอนที่ 3 บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประกอบด้วยข้อมูลจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจ จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา หรือประกอบอาชีพอิสระ และจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำในกรณีต่าง ๆ โดยนำเสนอในตารางที่ 4-9 ถึง 4-12 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-9 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการเมืองงานทำ	
		จำนวน	ร้อยละ
1. คณิตศาสตร์	65	60	92.30
2. คอมพิวเตอร์ศึกษา	37	29	78.37
3. ฟิสิกส์	25	22	88.00
4. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	60	45	75.00
5. ชีววิทยา	29	24	82.76
6. เคมี	6	5	83.33
7. วิทยาการคอมพิวเตอร์	15	11	73.33

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการเมืองการมีงานทำ	
		จำนวน	ร้อยละ
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ	10	10	100.00
9. เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร	11	10	90.90
10. สัตวศาสตร์	13	11	84.61
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	271	227	83.76

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และจำนวนที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 271 คน และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการเมืองการมีงานทำมีจำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 83.76

**ตารางที่ 4-10 จำนวนบัณฑิตของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทำงานทำภายใน 1 ปี
ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย**

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ยังไม่ได้งานทำ	จำนวนบัณฑิต ที่ทำงานทำ ภายใน 1 ปี	จำนวนบัณฑิต ที่ประกอบ อาชีพอิสระ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
				\bar{X}	S
1. คณิตศาสตร์	0	56	4	12,145	3,716
2. คอมพิวเตอร์ศึกษา	0	21	7	10,371	2,924
3. ฟิสิกส์	6	12	4	11,986	3,684
4. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	6	34	5	10,484	3,355
5. ชีววิทยา	0	18	6	11,613	2,852
6. เคมี	1	2	2	10,750	4,213
7. วิทยาการคอมพิวเตอร์	2	6	3	10,588	4,916
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ	0	5	5	12,714	2,928
9. เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร	0	3	7	10,444	2,006
10. สัตวศาสตร์	0	6	5	14,181	3,125
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	15	163	48	12,391	8,696

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทำงานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาและที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำภายใน 1 ปีมีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60
2. จำนวนบัณฑิตที่ทำงานทำมีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 71.80
3. จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ทำงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระเท่ากับ 12,391 บาท

ตารางที่ 4-11 จำนวนบัณฑิตของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา และที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท	จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร
1. คณิตศาสตร์	0	0	0	0	0
2. คอมพิวเตอร์ศึกษา	0	0	0	0	1
3. ฟิสิกส์	0	0	0	0	0
4. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	0	0	0	0	0
5. ชีววิทยา	0	0	0	0	0
6. เคมี	0	0	0	0	0
7. วิทยาการคอมพิวเตอร์	0	0	0	0	0
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ	0	0	0	0	0
9. เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร	0	0	0	0	0
10. สัตวศาสตร์	0	0	0	0	0
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	0	0	0	0	1

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ยังไม่ได้ทำงานตามกรณีต่าง ๆ โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน
2. จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน
3. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวน 0 คน
4. จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบทมีจำนวน 0 คน
5. จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหารมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

ตารางที่ 4-12 ร้อยละของบัณฑิตของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้อาชีพอิสระภายใน 1 ปี

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้อาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน	ร้อยละ	
1. คณิตศาสตร์	60	100	5
2. คอมพิวเตอร์ศึกษา	28	96.55	4.83
3. ฟิสิกส์	16	72.72	3.63
4. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	39	86.66	4.33
5. ชีววิทยา	24	100	5
6. เคมี	4	80.00	4.00
4. วิทยาการคอมพิวเตอร์	9	81.81	4.09
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ	10	100	5
9. เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร	10	100	5

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน	ร้อยละ	
10. สัตวศาสตร์	11	100	5
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	211	92.95	4.65

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงค่าร้อยละและค่าคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีในระดับคณะและจำแนกตามสาขาดังต่อไปนี้

1. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 4.65 คิดเป็น 4.65 คะแนน
2. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน
3. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา ร้อยละ 96.55 คิดเป็น 4.82 คะแนน
4. สาขาวิชาฟิสิกส์ ร้อยละ 72.72 คิดเป็น 3.63 คะแนน
5. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ร้อยละ 86.66 คิดเป็น 4.33 คะแนน
6. สาขาวิชาชีววิทยา ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน
7. สาขาวิชาเคมี ร้อยละ 80.00 คิดเป็น 4.00 คะแนน
8. สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 81.81 คิดเป็น 4.09 คะแนน
9. สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน
10. สาขาวิชาเทคโนโลยีแปรรูปอาหาร ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน
11. สาขาวิชาสัตวศาสตร์ ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน

ตอนที่ 4 บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ประกอบด้วยข้อมูลจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจ จำนวนบัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา หรือประกอบอาชีพอิสระ และจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำในกรณีต่าง ๆ โดยนำเสนอในตารางที่ 4-13 ถึง 4-16 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-13 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการเมืองการมีงานทำ	
		จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาไทย	67	63	94.03
2. สังคมศึกษา	60	57	95.00
3. ภาษาจีน	14	11	78.57
4. ดนตรีศึกษา	2	2	100.00
5. ศิลปศึกษา	15	13	86.66

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการเมืองการดำเนินงาน	
		จำนวน	ร้อยละ
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	22	19	86.36
7. ภาษาจีน (ศศ.บ.)	15	13	86.66
8. นิติศาสตร์ (น.บ.)	45	40	88.88
9. รัฐประศาสนศาสตร์ (รป.บ.)	123	96	78.04
10. การพัฒนาชุมชน	38	34	89.47
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	401	348	86.78

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และจำนวนที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 401 คน และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการเมืองการดำเนินงานมีจำนวน 348 คน คิดเป็นร้อยละ 86.78

**ตารางที่ 4-14 จำนวนบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้งานทำภายใน 1 ปี
ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย**

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ยังไม่ได้งานทำ	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ภายใน 1 ปี	จำนวนบัณฑิต ที่ประกอบ อาชีพอิสระ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
				\bar{X}	S
1. ภาษาไทย	4	54	5	11,814	4,610
2. สังคมศึกษา	8	39	10	10,793	4,006
3. ภาษาจีน	2	7	2	11,312	3,127
4. ดนตรีศึกษา	0	2	0	9,750	1,060
5. ศิลปศึกษา	2	9	2	9,500	3,778
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	2	12	4	11,266	3,899
7. ภาษาจีน (ศศ.บ.)	2	10	1	13,135	2,925
8. นิติศาสตร์ (น.บ.)	6	21	7	13,418	3,595
9. รัฐประศาสนศาสตร์ (รป.บ.)	13	48	20	10,750	3,176
10. การพัฒนาชุมชน	4	18	8	10,276	2,415
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	43	220	59	11,353	3,870

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้งานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาและที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำภายใน 1 ปีมีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.42
2. จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำมีจำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20
3. จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระเท่ากับ 11,353 บาท

ตารางที่ 4-15 จำนวนบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท	จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร
1. ภาษาไทย	0	0	0	0	0
2. สังคมศึกษา	0	0	0	0	0
3. ภาษาจีน	0	0	0	0	0
4. ดนตรีศึกษา	0	0	0	0	0
5. ศิลปศึกษา	0	0	0	0	0
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	0	0	1	0	0
7. ภาษาจีน (ศศ.บ.)	0	0	0	0	0
8. นิติศาสตร์ (น.บ.)	3	0	1	0	2
9. รัฐประศาสนศาสตร์ (รบ.บ.)	10	0	1	0	4
10. การพัฒนาชุมชน	0	0	1	0	3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13	0	4	0	9

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ยังไม่ได้ทำงานตามกรณีต่าง ๆ โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70
2. จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน
3. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10
4. จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบทมีจำนวน 0 คน
5. จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหารมีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

ตารางที่ 4-16 ร้อยละของบัณฑิตของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน	ร้อยละ	
1. ภาษาไทย	59	93.65	4.68
2. สังคมศึกษา	49	85.96	4.29
3. ภาษาจีน	9	81.81	4.09
4. ดนตรีศึกษา	2	100.00	5.00
5. ศิลปศึกษา	11	84.61	4.23
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	16	84.21	4.21
7. ภาษาจีน (ศศ.บ.)	11	84.61	4.23
8. นิติศาสตร์ (น.บ.)	28	70.00	3.50
9. รัฐประศาสนศาสตร์ (รบ.บ.)	68	70.83	3.54

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน	ร้อยละ	
10. การพัฒนาชุมชน	26	76.47	3.82
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	279	80.17	4.01

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงค่าร้อยละและค่าคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีในระดับคณะและจำแนกตามสาขาดังต่อไปนี้

1. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 80.17 คิดเป็น 4.01 คะแนน
2. สาขาวิชาภาษาไทย ร้อยละ 93.65 คิดเป็น 4.68 คะแนน
3. สาขาวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ 85.96 คิดเป็น 4.29 คะแนน
4. สาขาวิชาภาษาจีน ร้อยละ 81.81 คิดเป็น 4.09 คะแนน
5. สาขาวิชาดนตรีศึกษา ร้อยละ 10.00 คิดเป็น 5.00 คะแนน
6. สาขาวิชาศิลปศึกษา ร้อยละ 84.61 คิดเป็น 4.23 คะแนน
7. สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ ร้อยละ 84.21 คิดเป็น 4.21 คะแนน
8. สาขาวิชาภาษาจีน (ศศ.บ.) ร้อยละ 84.61 คิดเป็น 4.23 คะแนน
9. สาขาวิชานิติศาสตร์ (น.บ.) ร้อยละ 70.00 คิดเป็น 3.50 คะแนน
10. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (รป.บ.) ร้อยละ 70.83 คิดเป็น 3.54 คะแนน
11. สาขาวิชาการพัฒนาชุมชน ร้อยละ 76.47 คิดเป็น 3.82 คะแนน

ตอนที่ 5 บัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของ คณะวิทยาการจัดการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีของคณะวิทยาการจัดการประกอบด้วยข้อมูลจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาที่ตอบแบบสำรวจ จำนวนบัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา หรือประกอบอาชีพอิสระ และจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำในกรณีต่าง ๆ โดยนำเสนอในตารางที่ 4-17 ถึง 4-20 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-17 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของ คณะวิทยาการจัดการ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการเมืองงานทำ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. นิเทศศาสตร์ (นศ.บ.)	22	16	72.72
2. การท่องเที่ยว	25	18	72.00
3. การบัญชี (บช.บ)	44	31	70.45
4. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	11	8	72.72

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำงาน	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การตลาด	36	26	72.72
6. การจัดการทั่วไป (บธ.บ.4 ปี)	64	45	70.31
คณะวิทยาการจัดการ	202	144	71.28

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และจำนวนที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 202 คน และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการทำงานมีจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 71.28 โดยเมื่อจำแนกเป็นสาขาวิชาพบว่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจมีตั้งแต่ร้อยละ 70.31 ถึงร้อยละ 72.72

ตารางที่ 4.18 จำนวนบัณฑิตของคณะวิทยาการจัดการที่ดำเนินงานภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ	จำนวนบัณฑิตที่ดำเนินงานภายใน 1 ปี	จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
				\bar{X}	S
1. นิเทศศาสตร์ (นศ.บ.)	4	4	7	11,666	3,872
2. การท่องเที่ยว	2	6	10	12,692	4,479
3. การบัญชี (บช.บ)	1	24	4	11,000	2,637
4. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	1	3	4	9,571	1,718
5. การตลาด	2	17	7	10,576	2,596
6. การจัดการทั่วไป (บธ.บ.4 ปี)	3	23	13	13,495	8,639
คณะวิทยาการจัดการ	13	77	45	11,815	5,434

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการที่ดำเนินงานภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาและที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำภายใน 1 ปีมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.02
2. จำนวนบัณฑิตที่ดำเนินงานทำมีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 53.47
3. จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ดำเนินงานหรือประกอบอาชีพอิสระเท่ากับ 11,815 บาท

ตารางที่ 4-19 จำนวนบัณฑิตของคณะวิทยาการจัดการที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท	จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร
1. นิเทศศาสตร์ (นศ.บ.)	0	0	0	0	1
2. การท่องเที่ยว	0	0	0	0	0
3. การบัญชี (บช.บ)	2	0	0	0	0

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่มีงานทำ ก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ มีกิจการของ ตนเอง ก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิต ที่ศึกษาต่อ ระดับ บัณฑิตศึกษา	จำนวน บัณฑิต ที่อุปสมบท	จำนวน บัณฑิต ที่เกณฑ์ ทหาร
4. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	0	0	0	0	0
5. การตลาด	0	0	0	0	0
6. การจัดการทั่วไป (บธ.บ.4 ปี)	5	0	0	1	0
คณะวิทยาการจัดการ	7	0	0	1	1

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการที่ยังไม่ได้ทำงานตามกรณีต่าง ๆ โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.86
2. จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน
3. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวน 0 คน
4. จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบทมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69
5. จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหารมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69

ตารางที่ 4-20 ร้อยละของบัณฑิตของคณะวิทยาการจัดการที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน	ร้อยละ	
1. นิเทศศาสตร์ (นศ.บ.)	11	68.75	3.43
2. การท่องเที่ยว	16	88.88	4.44
3. การบัญชี (บช.บ)	28	90.32	4.51
4. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	7	87.50	4.37
5. การตลาด	24	92.30	4.61
6. การจัดการทั่วไป (บธ.บ.4 ปี)	36	80.00	4.00
คณะวิทยาการจัดการ	122	84.72	4.23

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงค่าร้อยละและค่าคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการที่ดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีในระดับคณะและจำแนกตามสาขาดังต่อไปนี้

1. คณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 84.72 คิดเป็น 4.23 คะแนน
2. สาขาวิชานิเทศศาสตร์ (นศ.บ.) ร้อยละ 68.75 คิดเป็น 3.43 คะแนน
3. สาขาวิชาการท่องเที่ยว ร้อยละ 88.88 คิดเป็น 4.44 คะแนน
4. สาขาวิชาการบัญชี (บช.บ) ร้อยละ 90.32 คิดเป็น 4.51 คะแนน
5. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ร้อยละ 87.50 คิดเป็น 4.37 คะแนน
6. สาขาวิชาการตลาด ร้อยละ 92.30 คิดเป็น 4.61 คะแนน
7. สาขาวิชาการจัดการทั่วไป (บธ.บ.4 ปี) ร้อยละ 80.00 คิดเป็น 4.00 คะแนน

ตอนที่ 6 บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระของวิทยาลัยมวยไทย และการแพทย์แผนไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระ ภายใน 1 ปีของคณะวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยประกอบด้วยข้อมูลจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาที่ตอบแบบสำรวจ จำนวนบัณฑิตที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา หรือประกอบอาชีพอิสระ และจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำในกรณีต่าง ๆ โดยนำเสนอในตารางที่ 4-21 ถึง 4-24 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-21 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของวิทยาลัยมวยไทย และการแพทย์แผนไทย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการมีงานทำ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. มวยไทยศึกษา	4	4	100.00
2. สาธารณสุขศาสตร์	58	42	72.41
3. การแพทย์แผนไทย (พท.บ.)	4	4	100.00
ว.มวยไทยและการแพทย์แผนไทย	66	50	75.76

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และจำนวนที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 66 คน และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการได้อ่านทำมีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 75.76

ตารางที่ 4-22 จำนวนบัณฑิตของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ	จำนวนบัณฑิตที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปี	จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
				\bar{X}	S
1. มวยไทยศึกษา	0	4	0	8,250	1,060
2. สาธารณสุขศาสตร์	0	39	3	10,513	3,221
3. การแพทย์แผนไทย (พท.บ.)	0	3	1	11,550	3,854
ว.มวยไทยและการแพทย์แผนไทย	0	46	4	10,409	3,138

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาและที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำภายใน 1 ปีมีจำนวน 0 คน
2. จำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำมีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 92.00
3. จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.00
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระเท่ากับ 10,409 บาท

ตารางที่ 4-23 จำนวนบัณฑิตของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่ได้ทำงานในกรณีต่าง ๆ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา	จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท	จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร
1. มวยไทยศึกษา	0	0	0	0	0
2. สาธารณสุขศาสตร์	0	0	0	0	0
3. การแพทย์แผนไทย (พท.บ.)	0	0	0	0	0
ว.มวยไทยและการแพทย์แผนไทย	0	0	0	0	0

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะวิทยาการจัดการที่ยังไม่ได้ทำงานตามกรณีต่าง ๆ โดยไม่มีบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา หรือมีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษา หรือศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา หรืออุปสมบท หรือเกณฑ์ทหาร

ตารางที่ 4-24 ร้อยละของบัณฑิตของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. มวยไทยศึกษา	4	100	5
2. สาธารณสุขศาสตร์	42	100	5
3. การแพทย์แผนไทย (พท.บ.)	4	100	5
ว.มวยไทยและการแพทย์แผนไทย	50	100	5

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงค่าร้อยละและค่าคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีในระดับวิทยาลัยและจำแนกตามสาขาดังต่อไปนี้

1. วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน
2. สาขาวิชามวยไทยศึกษา ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน
3. สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน
4. สาขาวิชาการแพทย์แผนไทย (พท.บ.) ร้อยละ 100 คิดเป็น 5 คะแนน

ตอนที่ 7 บัณฑิตปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระของคณะเทคโนโลยี

อุตสาหกรรม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละของบัณฑิตปริญญาตรีที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมประกอบด้วยข้อมูลจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมด จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาที่ตอบแบบสำรวจ จำนวนบัณฑิตที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา หรือประกอบอาชีพอิสระ และจำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำในกรณีต่าง ๆ โดยนำเสนอในตารางที่ 4-25 ถึง 4-28 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4-25 จำนวนบัณฑิตทั้งหมดและจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจของคณะเทคโนโลยี

อุตสาหกรรม

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรี (คน)	จำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการมีงานทำ	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เทคโนโลยีโยธา	21	15	71.42
2. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต	13	10	76.92
3. เทคโนโลยีไฟฟ้า	41	29	70.73
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	75	54	72.00

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และจำนวนที่ตอบแบบสอบถาม โดยมีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 75 คน และจำนวนบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจเรื่องการได้งานทำมีจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 72.00 โดยเมื่อจำแนกเป็นสาขาวิชาพบว่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจมีตั้งแต่ร้อยละ 70.73 ถึงร้อยละ 76.92

ตารางที่ 4-26 จำนวนบัณฑิตของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปี ที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำ	จำนวนบัณฑิตที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปี	จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระ	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	
				\bar{X}	S
1. เทคโนโลยีโยธา	2	7	5	13,062	4,585
2. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต	1	5	4	11,500	3,523
3. เทคโนโลยีไฟฟ้า	2	13	11	14,265	6,862
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	5	25	20	13,460	5,868

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่ได้อ่านทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาและที่ประกอบอาชีพอิสระและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่ยังไม่ได้งานทำภายใน 1 ปีมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 9.26
2. จำนวนบัณฑิตที่ได้อ่านทำมีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 46.30
3. จำนวนบัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระเท่ากับ 13,460 บาท

ตารางที่ 4-27 จำนวนบัณฑิตของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษาและที่ยังไม่มีงานทำในกรณีต่าง ๆ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา (คน)	จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษา (คน)	จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา (คน)	จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบท (คน)	จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหาร (คน)
1. เทคโนโลยีโยธา	0	0	0	0	1
2. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต	0	0	0	0	0
3. เทคโนโลยีไฟฟ้า	1	0	0	0	2
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	1	0	0	0	3

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงจำนวนบัณฑิตระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่ยังไม่ได้ทำงานตามกรณีต่าง ๆ โดยพบว่า

1. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.85
2. จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน
3. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวน 0 คน
4. จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบทมีจำนวน 0 คน
5. จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหารมีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.55

ตารางที่ 4-28 ร้อยละของบัณฑิตของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

สาขาวิชา	บัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี		คะแนนที่ได้
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. เทคโนโลยีโยธา	12	80.00	4.00
2. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต	9	90.00	4.50
3. เทคโนโลยีไฟฟ้า	24	82.75	4.13
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	45	83.33	4.17

ข้อมูลในตารางข้างต้นแสดงค่าร้อยละและค่าคะแนนของบัณฑิตปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่ได้งานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปีในระดับคณะและจำแนกตามสาขาดังต่อไปนี้

1. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ร้อยละ 83.33 คิดเป็น 4.17 คะแนน
2. สาขาวิชาเทคโนโลยีโยธา ร้อยละ 80.00 คิดเป็น 4.00 คะแนน
3. สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต ร้อยละ 90.00 คิดเป็น 4.50 คะแนน
4. สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้า ร้อยละ 82.75 คิดเป็น 4.13 คะแนน

บทที่ 5

ผลการศึกษาคำพึงพอใจของนายจ้าง

ผลการศึกษาคำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ นำเสนอในภาพรวมของมหาวิทยาลัย ระดับคณะ วิทยาลัย และสาขาวิชา ตามลำดับต่อไปนี้

1. คำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ในระดับมหาวิทยาลัย
2. คำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะครุศาสตร์
3. คำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. คำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
5. คำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะวิทยาการจัดการ
6. คำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย
7. คำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

ตอนที่ 1 คำพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ในระดับมหาวิทยาลัย

ผลการความพึงใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย แสดงจำนวนบัณฑิตที่ไ้ทำงานทำในหน่วยงาน จำนวนผู้ให้ข้อมูล และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจำแนกตามคณะและวิทยาลัย แสดงในตารางที่ 5-1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-1 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ในระดับมหาวิทยาลัย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิตที่ไ้ทำงานทำในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล		ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ		ระดับความพึงพอใจ
		จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S	
1. คณะครุศาสตร์	95	74	77.89	4.65	0.32	มากที่สุด
2. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	163	138	84.66	4.58	0.41	มากที่สุด
3. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	220	193	87.73	4.51	0.30	มากที่สุด
4. คณะวิทยาการจัดการ	77	66	85.71	4.34	0.30	มาก
5. วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย	46	36	78.26	4.83	0.49	มากที่สุด
6. คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	25	19	76.00	4.56	0.32	มากที่สุด
ภาพรวมมหาวิทยาลัย	626	526	84.03	4.57	0.16	มากที่สุด

ข้อมูลตารางข้างต้นแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในภาพรวมระดับมหาวิทยาลัยและจำแนกตามคณะและวิทยาลัย ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตในภาพรวมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.57 ($\bar{X}=4.57/S=0.16$)
2. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.65 ($\bar{X}=4.65/S=0.32$)
3. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.58 ($\bar{X}=4.58/S=0.41$)
4. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.51 ($\bar{X}=4.34/S=0.30$)
5. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.34 ($\bar{X}=4.51/S=0.30$)
6. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.83 ($\bar{X}=4.83/S=0.49$)
7. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.56 ($\bar{X}=4.51/S=0.32$)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะครุศาสตร์

ผลการความพึงใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของคณะครุศาสตร์ แสดงจำนวนบัณฑิตที่ดำเนินงานทำในหน่วยงาน จำนวนผู้ให้ข้อมูล และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจำแนกตามสาขาวิชา แสดงในตารางที่ 5-2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-2 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะครุศาสตร์

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ดำเนินงานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล		ค่าเฉลี่ยความ พึงพอใจ		ระดับความ พึงพอใจ
		จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S	
1. ภาษาอังกฤษ	29	20	68.96	4.68	0.29	มากที่สุด
2. เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ศึกษา	14	12	85.71	4.56	0.43	มากที่สุด
3. การศึกษาปฐมวัย	29	21	72.41	4.77	0.25	มากที่สุด
4. การประถมศึกษา	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
5. พลศึกษา	23	21	91.30	4.56	0.31	มากที่สุด
คณะครุศาสตร์	95	74	77.89	4.65	0.32	มากที่สุด

ข้อมูลตารางข้างต้นแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะครุศาสตร์ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) จำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.65 ($\bar{X}=4.65/S=0.32$)
2. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.38 ($\bar{X}=4.51/S=0.29$)
3. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ การศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.56 ($\bar{X}=4.56/S=0.43$)
4. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษปฐมวัยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.77 ($\bar{X}=4.77/S=0.25$)
5. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.56 ($\bar{X}=4.34/S=0.31$)

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผลการความพึงใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แสดงจำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงาน จำนวนผู้ให้ข้อมูล และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจำแนกตามสาขาวิชาวิชา แสดงในตารางที่ 5-3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-3 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล		ค่าเฉลี่ยความ พึงพอใจ		ระดับความ พึงพอใจ
		จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S	
1. คณิตศาสตร์	56	49	87.5	4.59	0.40	มากที่สุด
2. คอมพิวเตอร์ศึกษา	21	18	85.71	4.48	0.49	มาก
3. ฟิสิกส์	12	9	75	4.61	0.38	มากที่สุด
4. วิทยาศาสตร์ทั่วไป	34	31	91.17	4.50	0.44	มาก
5. ชีววิทยา	18	13	72.22	4.88	0.24	มากที่สุด
6. เคมี	2	2	100	4.50	0.70	มาก
7. วิทยาการคอมพิวเตอร์	6	5	83.33	4.81	0.37	มากที่สุด
8. เทคโนโลยีสารสนเทศ	5	3	60	4.51	0.44	มากที่สุด
9. เทคโนโลยีแปรรูปอาหาร	3	3	100	4.12	-	มาก
10. สัตวศาสตร์	6	5	83.33	4.82	0.17	มากที่สุด
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	163	138	84.66	4.58	0.41	มากที่สุด

ข้อมูลตารางข้างต้นแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) จำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.58 ($\bar{X}=4.58/S=0.41$)
2. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.59 ($\bar{X}=4.59/S=0.40$)
3. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.48 ($\bar{X}=4.48/S=0.49$)
4. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาฟิสิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.61 ($\bar{X}=4.61/S=0.38$)
5. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.50 ($\bar{X}=4.50/S=0.44$)
6. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาชีววิทยาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.88 ($\bar{X}=4.88/S=0.24$)
7. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเคมีอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.50 ($\bar{X}=4.50/S=0.70$)
8. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.81 ($\bar{X}=4.81/S=0.37$)
9. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทั่วไปอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.51 ($\bar{X}=4.51/S=0.44$)
10. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีแปรรูปอาหารอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.12 ($\bar{X}=4.12$)
11. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาสัตวศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.82 ($\bar{X}=4.82/S=0.17$)

ตอนที่ 4 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ผลการความพึงใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ แสดงจำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงานจำนวนผู้ให้ข้อมูล และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจำแนกตามสาขาวิชา แสดงในตารางที่ 5-4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-4 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้ออกงานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล		ค่าเฉลี่ยความ พึงพอใจ		ระดับความ พึงพอใจ
		จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S	
1. ภาษาไทย	54	48	88.89	4.62	0.29	มากที่สุด
2. สังคมศึกษา	39	35	89.74	4.57	0.30	มากที่สุด
3. ภาษาจีน	7	5	71.43	4.52	0.43	มากที่สุด
4. ดนตรีศึกษา	2	2	100	4.46	0.28	มาก
5. ศิลปศึกษา	9	7	77.78	4.36	0.23	มาก
6. ภาษาอังกฤษธุรกิจ	12	10	83.33	4.63	0.35	มากที่สุด
7. ภาษาจีน (ศศ.บ.)	10	9	90	4.72	0.26	มากที่สุด
8. นิติศาสตร์ (น.บ.)	21	17	80.95	4.45	0.08	มาก
9. รัฐประศาสนศาสตร์ (รบ.บ.)	48	45	93.75	4.34	0.20	มาก
10. การพัฒนาชุมชน	18	15	83.33	4.26	0.39	มาก
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	218	193	87.73	4.51	0.30	มากที่สุด

ข้อมูลตารางข้างต้นแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) จำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.51 ($\bar{X}=4.51/S=0.30$)

2. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.62 ($\bar{X}=4.62/S=0.29$)

3. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.57 ($\bar{X}=4.57/S=0.30$)

4. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาภาษาจีนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.52 ($\bar{X}=4.52/S=0.43$)

5. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาดนตรีศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.46 ($\bar{X}=4.46/S=0.28$)

6. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศึกษาทั่วไปอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.36 ($\bar{X}=4.36/S=0.23$)

7. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.63 ($\bar{X}=4.63/S=0.35$)

8. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาภาษาจีน (ศศ.บ.) อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.72 ($\bar{X}=4.72/S=0.26$)

9. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขานิติศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.45 ($\bar{X}=4.45/S=0.08$)

10. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.34 ($\bar{X}=4.34/S=0.20$)

11. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.26 ($\bar{X}=4.26/S=0.39$)

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะ วิทยาการจัดการ

ผลการความพึงใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของคณะวิทยาการจัดการ แสดงจำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงาน จำนวนผู้ให้ข้อมูล และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจำแนกตามสาขาวิชาวิชา แสดงในตารางที่ 5-5 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-5 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะวิทยาการจัดการ

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล		ค่าเฉลี่ยความ พึงพอใจ		ระดับความ พึงพอใจ
		จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S	
1. นิเทศศาสตร์ (นศ.บ.)	4	3	75.00	4.34	0.21	มาก
2. การท่องเที่ยว	6	5	83.33	4.40	0.35	มาก
3. การบัญชี (บช.บ)	24	20	83.33	4.47	0.31	มาก
4. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	3	3	100.00	4.19	0.55	มาก
5. การตลาด	17	15	88.23	4.34	0.25	มาก
6. การจัดการทั่วไป (บธ.บ.4 ปี)	23	20	86.95	4.22	0.26	มาก
คณะวิทยาการจัดการ	77	66	85.71	4.34	0.30	มาก

ข้อมูลตารางข้างต้นแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) จำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.34 ($\bar{X}=4.34/S=0.30$)

2. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชานิเทศศาสตร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.34 ($\bar{X}=4.34/S=0.21$)

3. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.40 ($\bar{X}=4.40/S=0.35$)

4. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.47 ($\bar{X}=4.47/S=0.31$)

5. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจทั่วไปอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.19 ($\bar{X}=4.19/S=0.55$)

6. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาการตลาดอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.34 ($\bar{X}=4.34/S=0.25$)

7. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทั่วไป อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.22 ($\bar{X}=4.22/S=0.26$)

ตอนที่ 6 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของวิทยาลัย มวยไทยและการแพทย์แผนไทย

ผลการความพึงใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย แสดงจำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงาน จำนวนผู้ให้ข้อมูล และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจำแนกตามสาขาวิชา ศึกษา แสดงในตารางที่ 5-6 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-6 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทย

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ได้งานทำ ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล		ค่าเฉลี่ยความ พึงพอใจ		ระดับความ พึงพอใจ
		จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S	
1. มวยไทยศึกษา	4	3	75	4.80	0.10	มากที่สุด
2. สาธารณสุขศาสตร์	39	30	76.92	4.81	0.21	มากที่สุด
3. การแพทย์แผนไทย (พท.บ.)	3	3	100	4.89	0.19	มากที่สุด
ว.มวยไทยและการแพทย์แผนไทย	38	36	78.26	4.83	0.49	มากที่สุด

ข้อมูลตารางข้างต้นแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิต วิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) จำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.83 ($\bar{X}=4.83/S=0.49$)

2. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชามวยไทยศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.80 ($\bar{X}=4.80/S=0.10$)

3. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.81 ($\bar{X}=4.81/S=0.21$)

4. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาการแพทย์แผนไทยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.89 ($\bar{X}=4.89/S=0.19$)

ตอนที่ 7 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตตามกรอบ TQF ของคณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรม

ผลการความพึงใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม แสดงจำนวนบัณฑิตที่ได้งานทำในหน่วยงาน จำนวนผู้ให้ข้อมูล และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจจำแนกตามสาขาวิชาวิชา แสดงในตารางที่ 5-7 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5-7 ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนายจ้างตามกรอบ TQF ของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

สาขาวิชา	จำนวนบัณฑิต ที่ดำเนินงาน ในหน่วยงาน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล		ค่าเฉลี่ยความ พึงพอใจ		ระดับความ พึงพอใจ
		จำนวน	ร้อยละ	\bar{X}	S	
1. เทคโนโลยีโยธา	7	5	71.42	4.38	0.32	มาก
2. เทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิต	5	3	60.00	4.39	0.13	มาก
3. เทคโนโลยีไฟฟ้า	13	11	84.61	4.69	0.30	มากที่สุด
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	25	19	76.00	4.56	0.32	มากที่สุด

ข้อมูลตารางข้างต้นแสดงผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณลักษณะบัณฑิตคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) จำแนกตามสาขาวิชา ดังนี้

1. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.56 ($\bar{X}=4.56/S=0.32$)

2. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีโยธาอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.38 ($\bar{X}=4.38/S=0.32$)

3. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมการผลิตอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.39 ($\bar{X}=4.39/S=0.13$)

4. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.69 ($\bar{X}=4.69/S=0.30$)

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระของบัณฑิตปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 และศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการดำเนินงานทำของบัณฑิต ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 จำนวน 1,202 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 954 คน คิดเป็นร้อยละ 79.39 ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตามกรอบ TQF เฉลี่ย ได้แก่ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในปีการศึกษา 2561 ที่ดำเนินงานทำในหน่วยงานจำนวน 626 คนตามข้อมูลจากการสำรวจการดำเนินงานทำของบัณฑิต โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 526 คน คิดเป็นร้อยละ 84.03

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีการศึกษา 2561 เป็นแบบสอบถามแบบผสมผสานระหว่างคำถามแบบปลายปิด (closed form) และคำถามแบบปลายเปิด (opened form) และเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ชนิดของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) จำนวน 32 ข้อสำหรับบัณฑิตที่ไม่ใช่สาขาครุศาสตร์ และจำนวน 39 ข้อสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในสาขาครุศาสตร์ซึ่งเพิ่มเติมคุณลักษณะด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาการดำเนินงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรี

1.1 บัณฑิตระดับปริญญาตรีทั้งหมดที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงปีการศึกษา 2561 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,202 คน โดยตอบแบบสำรวจเรื่องการมีงานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษาจำนวน 954 คน คิดเป็นร้อยละ 79.39

1.2 บัณฑิตที่ดำเนินงานทำภายใน 1 ปีหลังสำเร็จการศึกษา ไม่นับรวมผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 626 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 ของผู้ตอบแบบสำรวจ

1.3 บัณฑิตที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 ของผู้ตอบแบบสำรวจ

1.4 บัณฑิตที่ได้อ่านทำและที่ประกอบอาชีพอิสระมีจำนวน 823 คน คิดเป็นร้อยละ 86.27 เท่ากับ 4.31 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5.00

1.5 จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20

1.6 จำนวนบัณฑิตที่มีกิจการของตนเองก่อนเข้าศึกษามีจำนวน 0 คน

1.7 จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

1.8 จำนวนบัณฑิตที่อุปสมบทมีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.10

1.9 จำนวนบัณฑิตที่เกณฑ์ทหารมีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

1.10 เงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิตที่ได้อ่านทำหรือประกอบอาชีพอิสระ เท่ากับ 11,630 บาท

2. ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีตามคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติจากคะแนนเต็ม 5.00 มีดังนี้

2.1 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตในภาพรวมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.57 ($\bar{X}=4.57/S=0.16$)

2.2 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.65 ($\bar{X}=4.65/S=0.32$)

2.3 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.58 ($\bar{X}=4.58/S=0.41$)

2.4 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.51 ($\bar{X}=4.34/S=0.30$)

2.5 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.34 ($\bar{X}=4.51/S=0.30$)

2.6 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตวิทยาลัยมวยไทยและการแพทย์แผนไทยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.83 ($\bar{X}=4.83/S=0.49$)

2.7 ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.56 ($\bar{X}=4.51/S=0.32$)

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาคำตอบที่ได้อ่านทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561 โดยมีบัณฑิตที่ได้อ่านทำและที่ประกอบอาชีพอิสระจำนวน 823 คน คิดเป็นร้อยละ 86.27 เท่ากับ 4.31 คะแนนจากคะแนนเต็ม 5.00 นั้นน่าจะมาจากปัจจัยด้านการเรียนการสอน โดยผลการสำรวจพบว่าสาเหตุที่ช่วยให้บัณฑิตได้อ่านทำในหน่วยงานมาจากการมีความรู้ตรงสาขาวิชา ร้อยละ 46.50 รองลงมาคือความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 7.90 โดยในด้านของการพัฒนาบัณฑิตด้านความรู้นั้นเป็นไปตามอัตลักษณ์ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู้งาน” ของสถาบัน โดยการพัฒนาบัณฑิตตามคุณลักษณะใฝ่รู้นั้น ได้มีการปรับการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเองจากการศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง การไตร่ตรองและ

สร้างแนวคิดด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีบทบาทในการจัดเตรียมสภาพการเรียนรู้และแนะนำแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ และร่วมกับผู้เรียนในการสร้างแนวคิด นอกจากการปรับรูปแบบการเรียนรู้แล้ว การออกแบบการเรียนรู้แบบ active learning ยังช่วยให้ผู้เรียนมีการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย (goal setting) การประเมินสถานการณ์การเรียนรู้ของตนเอง (self-efficacy) และการเลือกยุทธวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการบรรลุถึงเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Zimmerman (2002) ที่มีแนวคิดว่า การกำหนดเป้าหมายเป็นการกำหนดปลายทางของการเรียนรู้หรือการกำหนดผลของการปฏิบัติ กระบวนการกำหนดเป้าหมายมีความสำคัญต่อการเรียนรู้เนื่องจากจะกำกับแรงจูงใจของผู้เรียน การเลือกกิจกรรม และการติดตามความก้าวหน้า นอกจากนั้นการกำหนดเป้าหมายยังเป็นการกำหนดมาตรฐานสำหรับบุคคลในการประเมินการปฏิบัติของตนเองอีกด้วย ผู้เรียนที่มีการกำหนดเป้าหมายจะเลือกวิธีการที่คิดว่าดีที่สุดเพื่อแก้ปัญหา จะมีการใช้ความพยายาม (effort) และพากเพียรไม่ละทิ้งในการปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมาย เป้าหมายยังมีบทบาทในการช่วยให้ผู้เรียนเห็นระยะห่างระหว่างการปฏิบัติในปัจจุบันและเป้าหมายที่กำหนด และเมื่อไปถึงเป้าหมาย (หรือมีความก้าวหน้าไปยังเป้าหมาย) บุคคลจะรู้สึกมีความมั่นใจในความสามารถที่จะทำในกิจกรรมที่คล้ายกันซึ่งเป็นความเชื่อในประสิทธิภาพส่วนตัว (self-efficacy) และมีแรงจูงใจในการมุ่งไปสู่เป้าหมายอื่น ๆ ที่คล้ายกันซึ่งเป็นแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) และเมื่อผู้เรียนเห็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างการปฏิบัติในปัจจุบันและเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ เขาจะเพิ่มความพยายาม ปรับยุทธวิธี แสวงหาความช่วยเหลือหรือเปลี่ยนแปลงการดำเนินการ

2. จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิตระดับปริญญาตรีตามคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติที่ได้คะแนนความพึงพอใจเท่ากับ 4.57 จากคะแนนเต็ม 5.00 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ปัจจัยที่ส่งผลดังกล่าวน่าจะมาจากรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนซึ่งมีแนวทางดังต่อไปนี้

2.1) การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษา โดยเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย คณะ/วิทยาลัย สาขาวิชา เพื่อมุ่งพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.2) การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนานักศึกษาแบบ active learning เพื่อพัฒนานักศึกษาด้านความรู้และทักษะทางปัญญา การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดังต่อไปนี้

1) การบรรยายให้ความรู้และความเข้าใจในเรื่องหลักการหรือแนวคิด เพื่อให้แนวทางแก่นักศึกษาสำหรับการนำไปใช้ การวิเคราะห์และการประเมินคุณค่าของเรื่องหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการจัดอบรมเพิ่มเติมในเนื้อหาวิชาโดยอาจเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

2) การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของสถานการณ์จำลอง (role play) หรือการลงพื้นที่จริง การเรียนรู้จากสถานการณ์จริงหรือการเรียนรู้ในพื้นที่ เช่น การฝึกปฏิบัติการสังเกตพฤติกรรมและการวิเคราะห์พฤติกรรมเด็กของนักศึกษาสาขาปฐมวัยในโรงเรียนสาธิต (โรงเรียนอนุบาล ทานตะวัน) ซึ่งเป็นการนำแนวคิดและหลักการมาใช้จริงในการปฏิบัติ และการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง การให้นักศึกษาเรียนรู้แบบโครงงาน ซึ่งมีประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการวางแผน การทำงาน การ

แก้ปัญหา การกระตุ้นให้ใฝ่รู้จากการค้นคว้าด้วยตนเอง การสังเคราะห์ความรู้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสรุปรายงานและนำเสนอผลงานการศึกษาค้นคว้าหรือนวัตกรรมที่ค้นพบจากการปฏิบัติงาน

3) อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ หรือการสอนแบบผสมผสาน เช่น การบรรยาย การอภิปรายทั้งในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ การใช้กิจกรรม บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ฯลฯ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ในรายวิชา มีการใช้อุปกรณ์หรือสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา รวมทั้งควรส่งเสริมหรือสร้างโอกาสให้นักศึกษาในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การสืบค้นความรู้ผ่านทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาใช้ทักษะการคิดในลักษณะของการตัดสินใจ การใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของหลักการและข้อมูลที่ครบถ้วน ถูกต้อง เช่น การใช้คำถาม การกำหนดปัญหาเพื่อค้นคว้าหาคำตอบ และการส่งเสริมการเรียนรู้แบบการแบ่งปันข้อมูลโดยนักศึกษามีโอกาสศึกษาค้นคว้าร่วมกัน การแก้ปัญหา หรือปฏิบัติภาระงานตามเนื้อหาวิชาร่วมกัน

4) การประเมินผลมีลักษณะที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยนอกจากการประเมินความรู้พื้นฐานและความก้าวหน้าในการเรียนโดยใช้แบบทดสอบอย่างสม่ำเสมอตลอดช่วงระยะเวลาของการจัดการเรียนการสอนแล้ว ผู้สอนควรสอบวัดการปฏิบัติ ทักษะการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการคิด การทำงานเป็นทีม ด้วยวิธีประเมินผลแบบอื่น ๆ ควบคู่กันไปด้วย นอกนั้นอาจใช้การประเมินผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น facebook หรือการส่งงานและให้ข้อมูลย้อนกลับผ่านทางอีเมล

2.3) การเน้นการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยเริ่มจากการรับรู้ในคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม นักศึกษาได้รับรู้เหตุการณ์และไตร่ตรองจากการศึกษารายกรณี (case study) เช่น สถานการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชาที่สอน การวิเคราะห์ สังเคราะห์จากกรณีศึกษา การให้ความสำคัญการวัดประเมินผลด้านคุณลักษณะใฝ่ดีโดยใช้กิจกรรมหรือการปฏิบัติ เช่น การสังเกตพฤติกรรมตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ การทำงานเป็นกลุ่ม ความรับผิดชอบผ่านทาง การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายหรือภาระงานที่เป็นข้อเรียกร้องของรายวิชา และอาจารย์ผู้สอนเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมหรือค่านิยมที่ดี

2.4) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ทั้งในด้านอาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ห้องค้นคว้า หรือห้องประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งความปลอดภัย และมีมิติด้านสุนทรียภาพภายในมหาวิทยาลัย การส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีบทบาทในด้านต่าง ๆ ของกิจกรรมกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ญานี วัฒนากร (2558) ที่พบว่า การทำกิจกรรมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นจะพัฒนาทักษะในด้านการปรับตัวในการทำงานและการเต็มใจช่วยเหลือในการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพและการทำงานกับทีมงานที่หลากหลาย และส่งเสริมความรับผิดชอบในการทำงาน ได้แก่ การยอมรับผลของการทำงานร่วมกัน และการเห็นคุณค่าของผู้ร่วมงานในทีม นอกจากนี้การศึกษาของสุรพงษ์ โพธิ์ขาว (2560) เรื่องความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต (soft skills) สำหรับนักศึกษาปริญญาโทภาคปกติ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า ความต้องการทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการใช้ชีวิต ด้านการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กันในทางบวกนั้น กิจกรรมที่มีอิทธิพลในการพัฒนาทักษะของนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ

กิจกรรมด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการ ซึ่งจะช่วยในการพัฒนาทักษะด้านการทำงานและการใช้ชีวิต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัย คณะและวิทยาลัย ควรใช้ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตในการสร้างความเชื่อมั่นในด้านการผลิตบัณฑิตต่อผู้ที่เกี่ยวข้องคือผู้ปกครอง นักศึกษาและหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต โดยการนำเสนอข้อมูลด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก สภาพแวดล้อมด้านการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ผู้สอน

2. มหาวิทยาลัย คณะ/วิทยาลัยควรนำผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตไปใช้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามวงจรคุณภาพ PDCA ทั้งในงานด้านวิชาการ งานด้านกิจกรรมนักศึกษา หรือการพัฒนาโครงการที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมนักศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพ เช่น ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ หรือการออกแบบหลักสูตรให้นักศึกษาเข้ารับการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานที่ประกอบการ

3. มหาวิทยาลัย คณะ/วิทยาลัยและสาขาวิชาควรศึกษาความต้องการด้านตลาดแรงงาน เพื่อที่จะเตรียมบัณฑิตให้มีความพร้อมสำหรับการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยนอกจากด้านความรู้เชิงลึกในสาขาวิชาแล้ว ควรที่จะส่งเสริมทักษะอื่น ๆ ได้แก่ ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะด้านภาษาต่างประเทศและทักษะด้านการบริหารจัดการ ซึ่งจะเป็นข้อได้เปรียบสำหรับการได้รับพิจารณาเพื่อเข้าทำงานในหน่วยงาน

4. มหาวิทยาลัย คณะ/วิทยาลัยและสาขาวิชาควรเตรียมบัณฑิตให้มีความรู้และทักษะของการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งมีความจำเป็นในการรับมือกับการลดจำนวนแรงงานอันเนื่องมาจากแข่งขันด้านเศรษฐกิจ การลดต้นทุนการผลิต การใช้เทคโนโลยีการผลิต และการทำธุรกิจบนแพลตฟอร์มดิจิทัลที่จะส่งผลให้ลดการจ้างงาน ซึ่งหากบัณฑิตได้รับการเตรียมตัวอย่างเหมาะสมก็จะสามารถออกแบบธุรกิจหรือใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการตามลักษณะของการประยุกต์ใช้ความรู้ในสาขาวิชาในการประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาลักษณะของบัณฑิตตามข้อเรียกร้องจากตลาดแรงงานในบริบทของประชาคมอาเซียนและคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งสำหรับการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการในบริบทด้านการเมือง สังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี

2. ควรมีการศึกษาแนวทางการรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานในลักษณะต่าง ๆ เพื่อสร้างบัณฑิตให้มีความรู้และทักษะเพื่อการเป็นผู้ประกอบการหรือผู้สร้างนวัตกรรมในการประกอบอาชีพ

บรรณานุกรม

- จิรภา คำทา. (2559). การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. *Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*. 9(2), 1962-1978.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. (2550). รายงานการสังเคราะห์รายงานวิจัยเรื่องคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ . กรุงเทพฯ : สำนักงานบริหารและจัดการความรู้ (องค์การมหาชน).
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2550). *อัตลักษณ์ วัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาชนบท มูลนิธิหมู่บ้าน
- ญาณิ วัฒนากร. (2558). การพัฒนาลักษณะเฉพาะของแบบวัดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นแห่งศตวรรษที่ 21 ของนิสิตนักศึกษาปริญญาตรี. *หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต การวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- ตันติกร คุณาพรหม. (2558). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยของรัฐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21**. ค้นเมื่อ พฤษภาคม 15, 2561, จาก <http://www.ptu.ac.th/quality/data/levyp1.pdf>
- ทักษะแห่งศตวรรษใหม่: ทักษะและความรู้ดิจิทัล**. ค้นเมื่อ พฤษภาคม 15, 2561, จาก <https://thaidigizen.com/digital-citizenship/ch2-digital-literacies/>
- ทิตนา แชมมณี , น้อมศรี เคท, และ วรสุดา บุญยไวโรจน์ . (2528). *การพัฒนาแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์ และ ชัยยศ สันติวงษ์. (2548). *พฤติกรรมของบุคคลในองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ประชุมช่าง.
- ธัญชนก นันตติกุล. (2554). ระดับ TQF ของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน. ม.ป.ท.
- บุษยา วงษ์ชวลิตกุล. (2558). *ความคาดหวังความสามารถหลักในการทำงานของนิสิต นักศึกษา สหกิจศึกษาในทรรคนะของผู้ประกอบการ*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ผกากรอง เทพรักษ์ (2557) พฤติกรรมการทำงานทำที่ส่งผลต่อการมีงานทำของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตสงขลา. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 8(2), 154-156.
- ผ่องใส ถาวรจักร. (2555). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ปีการศึกษา 2554*. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พัชธิญา ทองปลาต. (2554). *การศึกษาระดับทุนมนุษย์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของบุคลากรในเทศบาลเมืองบางกรวย*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พิริยากร คล้ายเพชร และคณะ. (2554). **ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อผลการเรียนรู้
ด้านทักษะทางปัญญา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ**. ม.ป.ท.
เพลินพิศ ศิริสมบูรณ์. (2559). **คุณลักษณะบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
ของวิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก ประจำปีการศึกษา 2556 - 2557** (รุ่นที่ 15).
SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL. 2(2), 55-67.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. (2560). **แผนกลยุทธ์พัฒนามหาวิทยาลัย 4 ปี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง พ.ศ. 2561-2564**. ราชบุรี : ผู้แต่ง.
- วัลลภ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2543). **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนิสิตนักศึกษา**.
กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- วาริษา ประเสริฐทร และคณะ. (2558). **ทักษะภาวะผู้นำด้าน SOFT SKILLS ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25**. Journal of Education, 33(2),
88-95.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี และคณะ. (2550). **รายงานการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์.
- ศิณามรณ์ หุ้เต็ม. (2552). **พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา ในระดับปริญญาตรี
วิทยาลัยราชพฤกษ์**. วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สวงค์ บุญปลูก. (2555). **คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ระดับปริญญาตรี
ปริญญาโท และปริญญาเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2552**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สัญญา คำดี. (2558). **ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และอัตลักษณ์บัณฑิต สำหรับบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตร
บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จากวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า
จังหวัดเพชรบุรี**. วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**.
กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2552**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สิทธิชัย ดีลัน. (2559). **คุณธรรมจริยธรรมที่ส่งผลต่อสมรรถนะของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
บุรีรัมย์**. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรพงษ์ โปธิ์ขาว. (2560). **ความต้องการกิจกรรมในการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวกับการทำงานและการ
ใช้ชีวิต (soft skills) สำหรับนักศึกษาบัณฑิตปริญญาโทภาคปกติ สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (ม.ป.ป.). **ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The Twenty-First Century Skills)**. ค้นเมื่อ พฤษภาคม 15, 2561, จาก <http://www.truelookpanya.com/blog/content/66054/-teaartedu-teaart-teaarttea/>
- อภิญา เพ็องฟูสกุล. (2546). **อัตลักษณ์ Identity**. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ม.ป.ท.
- อภิญา อิงอาจ. (2554). พฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริตของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. **วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**. 21(1), 167-177.
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2542). **คุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เสมาธรรม.
- อุบลรัตน์ เฟ็งสสิต. (2550). การประเมินผลด้านการจัดการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์. **มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. ม.ป.ท.
- อุบลรัตน์ เฟ็งสสิต. (2550). การประเมินผลด้านการจัดการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ **มหาวิทยาลัยรามคำแหง**. ม.ป.ท.
- Torrance, E.P. (1992). Can we teach children to think creatively? **The Journal of Creative Behavior**, 6(2), 114-143.
- Williams, F. E. (1972). **Identifying and creative potential**. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. **Theory and Practice**, 41, 64-70.

ภาคผนวก

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

การสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตระดับปริญญาตรี
และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ส่วนที่ 1 การสำรวจการมีงานทำ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ - นามสกุล
2. คณะ..... สาขาวิชา.....
3. ประเภทการศึกษา ภาคปกติ ภาคพิเศษ
4. หมายเลขโทรศัพท์.....

ตอนที่ 2 การมีงานทำขณะกำลังศึกษา

1. ขณะที่กำลังศึกษาอยู่ท่านมีงานทำหรือไม่ มีงานทำ ไม่มีงานทำ
2. (กรณีที่มีงานทำขณะกำลังศึกษา) เมื่อจบการศึกษาท่านทำงานที่เดิมหรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
 - ทำงานที่เดิม ตำแหน่งเดิม
 - ทำงานที่เดิม ตำแหน่งใหม่
 - ทำงานที่ใหม่

ตอนที่ 3 สภาพการมีงานทำ

1. ปัจจุบันท่านมีงานทำหรือไม่
 - ยังไม่ได้ทำงานและไม่ได้ศึกษาต่อ (ตอบตอนที่ 4)
 - มีงานทำแล้วในหน่วยงาน (ตอบตอนที่ 5)
 - ประกอบอาชีพอิสระ (รวมทั้งทำกิจการของครอบครัว) (ตอบตอนที่ 6)
 - กำลังศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
 - อุปสมบท
 - เกณฑ์ทหาร

ตอนที่ 4 กรณียังไม่มีการมีงานทำและไม่ได้ศึกษาต่อ

1. สาเหตุที่ยังไม่ได้ทำงาน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ยังไม่ประสงค์ที่จะทำงาน
 - รอคำตอบจากหน่วยงานที่สมัคร
 - ตั้งใจจะศึกษาต่อ
 - สอบเข้าทำงานไม่ได้
 - เงินเดือนไม่ตรงตามวุฒิ
 - ขาดประสบการณ์ในงาน
 - งานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่จบ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 5 กรณีทำงานในหน่วยงาน

1. ประเภทงานที่ทำ
 - ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ
 - รัฐวิสาหกิจ
 - ลูกจ้าง/พนักงานบริษัท/พนักงานองค์กรเอกชน
 - อื่น ๆ (ระบุ)
2. เงินเดือนที่ได้รับ (เฉลี่ยต่อเดือน) บาท
3. ท่านคิดว่าความรู้ความสามารถด้านใดที่ช่วยให้ได้งานทำ
 - ความรู้ตรงสาขา
 - ภาษาต่างประเทศ
 - ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 6 กรณีทำงานอิสระ

1. ประเภทของงาน
 - งานส่วนตัว
 - งานกิจการของครอบครัว
2. รายได้ที่ได้รับ (เฉลี่ยต่อเดือน) บาท

ส่วนที่ 2 การสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

1. ข้อมูลผู้ใช้บัณฑิต (หัวหน้างาน นายจ้าง)

2.1 หน่วยงาน

☐ หน่วยงานราชการ	☐ โรงเรียนรัฐบาล
☐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	☐ โรงเรียนเอกชน
☐ บริษัท/ธุรกิจเอกชน	☐ อื่น ๆ (ระบุ)

2.2 ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล

☐ ระดับปฏิบัติการ	☐ ผู้บริหาร
☐ หัวหน้างาน	☐ อื่น ๆ (ระบุ)

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการสอบถามระดับความพึงพอใจของท่านที่มีต่อบัณฑิตที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานของท่าน ระดับความพึงพอใจมี 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 1 โดยความหมายของตัวเลขในแต่ละระดับ มีดังนี้

ระดับ 1	หมายถึง	พึงพอใจน้อยมาก
ระดับ 2	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ระดับ 3	หมายถึง	พึงพอใจระดับปานกลาง
ระดับ 4	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ระดับ 5	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด

คุณลักษณะบัณฑิต	พฤติกรรม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	1.1 การประพฤติตัวอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม					
	1) ความมีวินัย					
	2) ความซื่อสัตย์สุจริต					
	3) ความมีน้ำใจ เสียสละ มีจิตอาสาเพื่อส่วนรวม					
	4) การพัฒนาอุปนิสัยของตนเองอย่างต่อเนื่อง					
	1.2 คุณธรรม จริยธรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น					
	1) มีความขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค					
	2) การเป็นแบบอย่างที่ดีกับผู้อื่น					
	3) ประหยัดในการใช้สิ่งของส่วนรวม					
2. ด้านความรู้	2.1 ความรู้ความเชี่ยวชาญตามสาขาที่จบ					
	1) มีความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีและกระบวนการในสาขาที่เรียน					
	2) สามารถอธิบาย สรุป หรือนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน					
	3) รู้ข้อบังคับ ธรรมเนียมปฏิบัติของศาสตร์ในสาขา หรือ วิชาชีพ					
	2.2 ความสามารถด้านการใช้ความรู้					
	1) สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน หรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่					
	2) มีความรู้ที่ทันสมัยและติดตามความก้าวหน้าของความรู้ในสาขาวิชาที่เรียน					
3. ด้านทักษะทางปัญญา	3.1 ความสามารถด้านความเข้าใจข้อมูล					
	1) สามารถแยกแยะ ค้นหาข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์ หรือปัญหาที่พบได้					
	2) มีการตรวจสอบ และการประเมินข้อมูลก่อนนำข้อมูลไปใช้					
	3.2 ความสามารถในการคิด					
	1) คิดเชื่อมโยงความรู้ในการปฏิบัติงาน					
	2) คิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์โดยใช้ข้อมูลและหลักการทฤษฎีเป็นแนวทาง					

คุณลักษณะบัณฑิต	พฤติกรรม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
	3) มีเหตุผลในการตัดสินใจ					
	4) การคิดหาวิธีการทำงานใหม่ที่ดีกว่าเดิม					
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล					
	1) เป็นมิตรที่ดีกับผู้อื่น					
	2) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
	3) แก้ปัญหาของกลุ่มอย่างสร้างสรรค์					
	4) เคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น					
	4.2 ความรับผิดชอบ					
	1) รับผิดชอบงานในหน้าที่ของตน					
	2) ร่วมรับผิดชอบงานของกลุ่ม					
	3) ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อตกลงของกลุ่ม					
5. ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี	5.1 การวิเคราะห์เชิงตัวเลข					
	1) การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหรือประมาณค่าโดยใช้ตัวเลข					
	2) การใช้คณิตศาสตร์หรือสถิติในการสรุปข้อมูล					
	5.2 การสื่อสาร					
	1) ใช้ภาษาไทยได้อย่างดี					
	2) มีทักษะในการสื่อสาร					
	3) การเลือกวิธีนำเสนอข้อมูลที่เหมาะสมกับสถานการณ์					
	5.3 ทักษะการใช้เทคโนโลยี					
	1) สามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน					
	2) สามารถใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อบันทึกข้อมูลประมวลผล และแปลความหมาย					
6. ด้านการจัดการเรียนรู้ (เฉพาะบัณฑิตสาขาครุศาสตร์)	1) สามารถเขียนแผนการสอนตามหลักสูตร					
	2) สามารถจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน					
	3) มีทักษะด้านการใช้สื่อการเรียนรู้					
	4) มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่สอน					
	5) สามารถดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
	6) สามารถทำวิจัยในชั้นเรียน					
	7) มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					